

Przedpłata.

za „Głos Narodu“ wynosi:
w Krakowie: miesięcznie
kor. 2.—. Za odnośnienie
do mieszkania dopłaca się
40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Admini-
stracji: ul. św. Jana 1. 3.

Telefon Nr. 190.

GŁOS NARODU

dziennik polityczny, założony w roku 1893 przez Józefa Rogożsa.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupré.

Przedpłata.

za „Głos Narodu“ wynosi
na prowincji: miesięcznie
kor. 2.40. W państwie nie-
mieckim kwartalnie: 10
koron. W innych państwach
kwartalnie koron 12.—.

Numer pojedynczy zwykły
12 hal.

Numer niedzielny ilustro-
wany 16 h.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Jan Strycharski w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“ przy ul. św. Jana 1. 3 (parter). Od miesiąca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, — za każdy następny raz 12 halerzy. — Nadesłane po 60 halerzy, od wiersza za każdy raz. — Śluby nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukes, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38.

Nr. 143.

Kraków, Środa dnia 25 Czerwca 1902.

Rok X.

Od wydawnictwa.

„Głos Narodu“

będzie nadal wychodził na dotychczasowych warunkach.

Nowo przystępujący prenumeratorowie otrzymają bezpłatnie początek drukujących się pamiętników Stanisława Kądzielskiego, zawierających bardzo ciekawy opis jego pobytu na Syberji i ucieczki stamtąd. Początek bezpłatnego dodatku powieściowego „Spółwinni“ słynnego powieściopisarza francuskiego Hektora Malot.

Znakomitą powieść dwutomową Józefa Rogożsa „Marzyciele“ za dopłatą 1 korony otrzymają nowi prenumeratorowie.

Prenumeratorowie kwartalni i półroczni otrzymują jako

bezpłatne premjum

do wyboru dramat Kazimierza Tetmajera „Zawisza Czarny“ lub powieść Ronikiera „Alma Mater“.

Na opłatę posyłki pocztowej tych książek, należy przysłać 40 halerzy.

W nowym kwartale po ukończeniu „Marzycieli“ drukować będziemy w bezpłatnym dodatku powieściowym drugą powieść Józefa Rogożsa „W obronie Prawdy“, która dobitnie przedstawia rozkładowy wpływ żywiołu żydowskiego na społeczeństwo polskie.

W odcinku drukować będziemy słynną powieść Rudjarda Kieplinga pod tytułem „Kim“, opowiadającą nadzwyczajne przygody młodego Anglika w Indjach i poruszającą aktualną sprawę rosyjsko-angielskich stosunków w Azji. Krytyka angielska uznała tę powieść za najznakomitsze dzieło ostatniej ćwierci XIX wieku.

Również w odcinku zamieścimy oryginalną powieść pióra spółki dwóch młodych autorów, osnutą na tle kryminalnych wypadków, niezwykle zajmującą i pełną reminiscencji z najnowszych naszych stosunków.

Dodatek ilustrowany

obejmie cały szereg nowel tłumaczonych i oryginalnych i wiele ciekawych i aktualnych artykułów, które zamówiliśmy u naszych wybitniejszych pisarzy.

Warunki przedpłaty:

za miesiąc lipiec w miejscu kor. 2
kwartalnie „ 6.

Na prowincji:

Za lipiec 2 k. 40 h.
kwartalnie 7 k. 20 h.
do końca roku 14 k. 40 h.

Przedpłatę przysyłać najlepiej przekazem pocztowym do Administracji „Głosu Narodu“ Kraków, ul. św. Jana 1. 3.

Równocześnie z przedpłatą na „Głos Narodu“ można przysyłać przedpłatę na

„MODY PARYSKIE“

kwartalnie 1 kor. 80 hal. — oraz na najlepszy dwutygodnik satyryczno-humorystyczny

„DJABEL“

po cenie 2 korony kwartalnie.

Słowa i czyny.

Izba sejmowa i dzienniki zostają pod wrażeniem wniosku p. Stapińskiego o mowę malborskiej cesarza Wilhelma podróżnika i uchwały, jaką z tego powodu powzięło Koło polskie sejmowe. Zaciętrzewienie „ludowców“ jest tak wielkie przytem, że ich organ nie waha się za p. Danielakiem nazwać postępowanie większości „samobójczą“ polityką i przypomnieć, że niegdyś sprzedawano ojczyznę „za dukaty“.

Taktyka taka wydaje nam się ze stanowiska narodowego zupełnie niewłaściwą, bo polityczne działanie nie może polegać na sentymencie, na uczuciu enwilowo ogarniającem masy, albo co gorsza na pustej frazeologii, ale musi się opierać na zimnej rachubie.

Kto czyni wniosek w Sejmie i to tak doniosły, ten przedewszystkiem powinien zdać sobie sprawę, co zamierza przez to osiągnąć i ile na tem sprawa narodowa skorzysta? Otóż ani celu, ani korzyści we wniosku p. Stapińskiego dopatrzeć się niepodobna.

Zaznaczyć trzeba, że od stu pięćdziesięciu lat protestowaliśmy przeciw wszelkim gwałtom, jakie na nas popełniano, nieraz i w dosadniejszych jeszcze niż p. Stapiński wyrazach, a jednak protestacje te nie przyniosły nam żadnej a żadnej korzyści, bo przynieść nie mogły. Co gorsza, zadowolniejszy się papierowym protestem, kładliśmy się spokojnie do snu i w poczuciu spełnionego względem ojczyzny obowiązku, oczekiwaliśmy zbawienia od Europy, raz monarchicznej, to znów rewolucyjnej, jak właśnie okoliczności się układały.

W drugiej części swego wniosku zwraca się p. Stapiński z wezwaniem do c. k. rządu. Czem są owe uchwały sejmowe, rozpoczynające się od słów: „Wzywa się c. k. rząd“ etc., na to dostarcza dużo przykładów historia galicyjska z ostatnich lat 40-tu. Mówi ona mianowicie, że uchwały te zwyczajnie... szły do kosza. Przewidzieć łatwo, że ten sam los spotkałby także wniosek p. Stapińskiego, a w takim razie zapytujemy: co dalej? Czy Sejm byłby w stanie podobną odpowiedź, — bo i milczenie jest odpowiedzią — spokojnie schować do kieszeni? Zdaje się, że nie. Musielibyśmy zatem wezwanie do c. k. rządu powtarzać w nieskończoność z tym samym co i pierwszy raz skutkiem, bez żadnej dla nas korzyści, a ku największemu zadowoleniu Prusactwa i cesarza-podróżnika.

Takie znaczenie ma wniosek p. Stapińskiego według naszego rozumienia. Co więcej, nie sądzimy, aby, jeżeli Koło polskie w Wiedniu nie spełniło należycie obowiązku swego i zbyt ogólnie a miękko określiło nasze stanowisko wobec wyzywającej mowy malborskiej, Sejm miał i mógł ten błąd naprawiać.

Łacińskie przysłowie mówi „non bis in idem“ i rzeczywiście podejmowanie jednej i tej samej sprawy kilkakrotnie, chociażby nawet w tonie ostrzejszym, nie potęguje wrażenia, ale osłabia je. Co gorsza uchwała podobna robiłaby wrażenie albo wielkiej obawy albo wielkiego rozdrażnienia.

Narodowi polskiemu w tej chwili nie przystoi ani jedno, ani drugie. On na mowę malborską powinien odpowiedzieć nie słowem lecz czynem, powinien skupić się około narodowego sztandaru i wyteżyć wszystkie siły swoje na odwrócenie niebezpieczeństwa, zagrażającego zalewu od germańskiej powodzi.

Przykładem niech nam będą czyny tych patriotów, co nie wahaliby poświęcić majątki swoje i życie na podniesienie i utwierdzenie polskości w zaborze pruskim, przykładem niech nam będzie obywatelski czyn genialnego artysty, który w odpowiedzi na mowę malborską zakupił za 50.000 marek akcyj banku ziemskiego w Poznaniu. Jak dalece zaś podobne działanie jest dla rządu pruskiego niewygodnem, świadczy fakt, że dla dzieł tego artysty zamknięto natychmiast wszystkie niemieckie teatry!

To też jesteśmy najmocniej przekonani, że tylko taka polityka jest godna narodu, który, tak, jak naród polski ma za sobą wielką przeszłość, a w sobie niespożyta siłę żywotną.

Nie gońmy za efektem powierzchownym i chwilowym, ale podnieśmy ducha męstwa i ofiarności; strzeżmy godności narodowej i brońmy narodowych ognisk wszędzie, gdzie są zagrożone — przedewszystkiem w sprawach wielkich, obchodzących ogół narodu, zapomnijmy o mało-

stkowych sporach wewnętrznych, o partyjnych waśniach — o osobistych ambicjach — i bądźmy wobec wroga, jak jednolita granitowa skała, o którą rozbijają się spienione wściekłością brudne falegermańskiego zalewu.

Delegat do Rady szkolnej.

I. Są u nas stanowiska pierwszorzędne dla przyszłości naszego społeczeństwa, jak oświata? Czyż od dobrego, właściwego jej kierunku nie zależy przygotowanie całych pokoleń do skutecznej pracy dla dobra powszechnego, czyż od niej też nie zależy w znacznej części spełnienie naszych najdroższych ideałów narodowych? A jeżeli na te pytania odpowiemy, a odpowiedzieć musimy, twierdząco, to jakiegoż znaczenia nabiera stanowisko członka Rady szkolnej wogóle, a cóż dopiero stanowisko delegatów do tej Rady ze strony Sejmu i obu stolic kraju, którzy, wybierani z pośród obywateli, mają być właściwie kontrolorami działalności Rady szkolnej, bezpośrednim łącznikiem jej ze społeczeństwem, przedstawicielami zapartywań inteligentnego ogółu tak na zadanie i kierunek szkoły, jak na jej braki i potrzeby. Członkowie Rady szkolnej, to urzędnicy, ludzie zawołani — delegaci zaś to obywatele, to, mówiąc dawnym terminem, asesorowie, będący „okiem i ustami społeczności“.

Zadanie dzisiejszych delegatów tem jest ważniejsze i cięższe, że wskutek zwykłego u nas lekceważenia praw autonomicznych pozwoliliśmy na ograniczenie zakresu działalności naszej Rady szkolnej i na doniosłe a niekorzystne zmiany w samym jej składzie.

Pomijamy owo ograniczenie, bo nie ta sprawa jest tematem naszych uwag, ale zmianom w składzie Rady szkolnej należy się bliżej przyglądać.

Na mocy art. IV statutu do składu Rady szkolnej jako najwyższej władzy nadzorczej i wykonawczej w sprawach szkół średnich i ludowych (rozp. ces. z d. 25 czerwca 1867) mieli należeć: namiestnik, referent administracyjny namiestnictwa, dwaj inspektorzy (jeden dla szkół średnich, drugi dla ludowych) dwaj duchowni mianowani przez cesarza, jeden członek Wydziału krajowego, dwaj delegaci rad miejskich lwowskiej i krakowskiej i dwie osoby ze stanu nauczycielskiego, mianowane przez monarchę na przedstawienie Wydziału krajowego.

Rada szkolna składała się zatem początkowo z osób jedenastu, z których dwie były reprezentantami rządu, dwie rządowymi reprezentantami zawodu nauczycielskiego, dwie autonomicznymi przedstawicielami tegoż zawodu, a pozostałe pięć osób reprezentowały żywioł obywatelski. Zawodowców (sił nauczycielskich) było czterech, niezawodowców siedmiu, rząd miał czterech przedstawicieli (namiestnik, referent i dwaj inspektorowie) autonomicznych.

Widzimy więc w pierwotnym składzie Rady ogromną przewagę żywiołu obywatelskiego i autonomicznego. Rada była ciałem reprezentacyjnym, co stało w harmonji z konstytucyjnym ustrojem państwa. Czynniki, które na taki skład wpłynęły pojmowały to wybornie, iż nadzór nad oświatą powierzony być powinien społeczeństwu, bo ma ono w jej szerzeniu równy, jeżeli nie wyższy, interes jak państwo.

Wkrótce jednak zmienił się stan rzeczy. Potrzeba było rozszerzyć etat urzędników z powodu wzrostu szkół, a co za tem idzie i agendy. Nie będziemy szczegółowo podawali dziejów tego wzrostu, których wynikiem jest stan dzisiejszy. Obecnie Rada szkolna składa się nie z 11,

lecz z 21 członków, a mianowicie: z namiestnika, wiceprezydenta, trzech referentów administracyjnych, dziewięciu inspektorów i siedmiu przedstawicieli autonomji, obywatelstwa. Ci ostatni stanowili początkowo prawie 2/3 Rady, dziś zaledwie jedną trzecią. Stosunek wprost odwrotny, zmieniający zupełnie zasady, jakimi się kierowano przy wprowadzeniu tej instytucji w życie.

Interesujący Sejm.

Powszechne zainteresowanie się Sejmem galicyjskim. — Mowa Kłofacza na tle uznania i podziękowań. — Tłumiki.

Nasz korespondent wiedeński (Mm.) pisze:

Sejm galicyjski może być dumny. Przestał już być wielką radą powiatową. Prasa całej Europy środkowej patrzy na niego z zajęciem. Szczególnie Niemcy — zarówno Rzeszy, jak i Austrii, — śledzą pilnie przebieg obrad sejmowych lwowskich.

Stało się to za sprawą mowy malborskiej. Koła polityczne niemieckie spostrzegły, że pociągnęła ona za sobą bardzo niepożądane dla Niemiec następstwa. Bacznie zatem śledzą każdy nowy objaw w tym kierunku. Owe objawy niepokoją Niemców tem silniej, im odpór, dawany pruskim wybrykom i germańskiej bucie szersze zatacza kręgi.

Wiedeński korespondent dziennika „Münch. Neu. Nachr.“ pisze: „Nie zapominajmy o atakach, które Czesi i Polacy przedsięwzięli przeciwko Rzeszy niemieckiej, Prusom, cesarzowi niemieckiemu i hrabiemu Bülowowi. Polacy, co prawda, w ostatniej chwili zachowywali się nieco powściągliwiej. W zamian za to przecież p. Kłofacz wyruszył w pole, uzbrojony w kołczan, pełen gburowatych wymysłów. Co prawda, pan Kłofacz nie należy do osobistości, któremi byłoby warto się zajmować. Gdy przecież stało się głośnym, że pan Kłofacz odbiera dziennie setki dziękczynnych i pochwalnych listów z Galicji, z Czech, a nawet z prowincyj prusko-polskich, wówczas to szczucie systematyczne przeciwko Prusom nabiera zgoła innego znaczenia i ma nader niebezpieczne zabarwienie“.

Pan Schembera wcale słusznie jest zaniepokojonym. Czegoż bowiem dowodzi uznanie, tak sownie udzielane Kłofaczowi? Faktu, że prowokacyjne występowanie prowodyrów pruskich wzbudziło już nie garść zawodowych polityków, ale szerokie masy polskie i czeskie. Dzisiaj owe masy zmuszają polityków do zakładania prote-

stów; dzisiaj masy prowadzą, zamiast być prowadzonymi.

Prasa wiedeńska zaklina Sejm galicyjski, aby nie występował przeciwko mowom Wilhelma II i Bülowa. Niektóre dzienniki twierdzą, że dr Koerber na konferencjach z marszałkiem hr. Potockim ułożył plan, w jaki sposób będzie można przeszkodzić demonstracjom i otrzymał od marszałka przyrzeczenie, że podług tego planu postąpi. Wypadki zdają się potwierdzać słuszność owych informacji.

Dla dra Kathreina — „Żelazna korona“.

Nasz korespondent wiedeński (Mm.) pisze:

Dr Koerber umie być wdzięcznym dla ludzi, którzy mu wyświadczili przysługę.

Dr Kathrein, prezes komisji budżetowej, otrzymał order Korony żelaznej pierwszej klasy. Trzeba znać hierarchję orderów austriackich, by dokładnego nabrać wyobrażenia, jak wysokim jest owo odznaczenie. Wystarczy zaznaczyć, że do Korony Żelaznej pierwszej klasy jest obowiązkowo przywiązana godność tajnego radcy z tytułem ekscelencji. Nie każda ekscelencja może się pochwalić orderem Korony żelaznej pierwszej klasy, podczas gdy przecież każdy właściciel tego orderu i tej klasy staje się odrazu ekscelencją, a jeżeli o to poprosi również i baronem.

Ekscelencja baron dr Kathrein! Szybko robią niektóre osobistości karierę za rządów dra Koerbera, te osobistości, które pomagają przesowi ministrów w przeprowadzeniu jego planów.

Na pierwszy rzut oka ten i ów powie, że dra Kathreina spotkało owe odznaczenie niezwykle za prace około budżetu, który w tym roku po raz pierwszy od lat czterech został załatwionym parlamentarnie. Byłby to przecież wniosek powierzchowny. Załatwienie parlamentarne budżetu podczas sesji bieżącej wcale nie może rościć miana do nadzwyczajnego kunsztu. Izba poselska była tak zmęczona zamętem wewnętrznym, że załatwiłaby budżet nawet i wtedy, gdyby na czele komisji budżetowej stał K. H. Wolf, zwłaszcza od chwili, gdy Czesi zgodzili się zaniechać obstrukcji. Dr Koerber zanadto dobrze zna stosunki w obecnej Izbie, by miał pod tym względem przeceniać usługi dra Kathreina.

Te usługi rzekome przecież posłużyły mu do zastąpienia wobec ogółu usług innych, rzeczywistych, które mu dr Kathrein istotnie oddał.

Ow dziennikarz i burmistrz tyrolski jest przywódcą centrum katolickiego niemieckiego. Owo centrum, jako stronnictwo autonomiczne i antyliberalne szło przez lat trzydzieści ramię przy ramieniu z Polakami, a potem i z Czecha-

mi przeciwko Niemcom lewicy. Przez cały czas gabinetu hr. Taaffego tworzyło jeden z głównych filarów „pierścienia żelaznego“, prawicy rządzącej. Za Thuna ten stosunek odżył acz już w formie nie tak stanowczej, jak za Taaffego.

Dopiero podczas sesji ubiegłej dr Kathrein przeprowadził Niemców katolickich na stronę lewicy; dopiero teraz wydał on hasło, że w sprawach narodowych Niemcy katolicy pójdą ręką w rękę z Niemcami liberalnymi przeciw Słowianom. Już w sprawie cylejskiej głosował dr Kathrein za rezolucją hr. Stürgkha przeciw dawnym sprzymierzeńcom pospołu z całą lewicą niemiecką. W ten sposób pomógł on i pomaga drowi Koerberowi w urzeczywistnieniu jednego z punktów jego programu: zapewnienia Niemcom hegemonji w państwie, a więc przede wszystkim w Izbie poselskiej. Było to niemożliwym, dopóki Niemcy katolicy nie podali ręki apostołom ruchu „Precz z Rzymem“. Za sprawą giętkiego dr Kathreina ów sojusz stał się faktem dokonanym. I dlatego teraz dr Kathrein jest ekscelencją i będzie baronem, jeżeli tylko zechce.

Czy ekscelencje z Koła polskiego zupełnie szczerze prześlą życzenia nowemu koledze? Chyba, że nie! Boć piruet dra Kathreina ku lewicy był jednym ciosem więcej dla Koła, pozbawiającym je dawnych wpływów i dawnego znaczenia.

Z WARSZAWY.

Szkoła dramatyczna. — Zabawy ludowe. — Związek przeciwożelazny. — Walka o bibliotekę. — Los polskich bibliotek w Królestwie.

Wracam w tej chwili z popisu t. zw. „klasy dramatycznej“. Ponieważ obecnie w Polsce nasza „klasa dramatyczna“ jest jedyną szkołą, kształcąca artystów dramatycznych, przeto nic dziwnego, że coroczny popis, rodzaj matury artystycznej, budzi zainteresowanie. Szkoła posiada takich wytrawnych pedagogów jak Rapackiego, Szymanowskiego, aktorów starego dobrego stylu, młodszych takich jak Żelazowski, więc też w programie popisu zaznaczyła się wyraźnie walka zamilowań dwóch pokoleń artystycznych. Z jednej strony płynął szeroki patos „Adrianny Lecouvreur“, „Karpackich górali“ — z drugiej prawo obywatelstwa po raz pierwszy w szkole użył „Pietro Carno“ lub „W sieci“. Ta walka artystyczna ma nawet trochę alegorycznego zabarwienia w stosunku do artystycznego życia Warszawy, gdzie padły już te pierwsze strzały artystycznej walki.

Rozpoczęły się już wielkie zabawy ludowe na Pradze, które co niedziela zbierają tysiące

PRZYGODY

kijowsko-sybirskie

Stanisława Kądzielskiego

od wiosny 1892 do jesieni 1900 roku.

42

(Ciąg dalszy).

Pewnego razu zapytał go któryś z gubernatorów: „No cóż wasze preoświadczenie, jak tam służba? (No cóż, jak tam służba) a książka nato: „a cóż nie wystarcza na wiele, mam tylko gospodynię Polkę i stróża Burjata“, a gubernator na to: „Kakoj tam Burjata! ja sprasziwaju o służbu Bożiju!“ po pol.: Jaki tam Burjata! ja pytam o służbę Bożą, a książka znowu: Ja nie służę, lecz modłę się Panu Bogu.

Tego samego roku po pożegnaniu się z nami, w lecie wyjechał starowina do Polski za którą ciągle tęsknił, trudów tak dalekiej podróży, około 8000 kilometrów nie złąkł się (kolej sybiryska nie była jeszcze wykończoną) i przybył do miejsca swego urodzenia, gdzie po 40 dniach, skołatanego żywota dokonał, ale pozwolenie do tej podróży nie było zupełnie prawne bowiem starowina wziął czytyńskie „gubernskoje uprawnienie“ na kawał, poprosił bowiem o paszport do „Nowego Georgiewska“ jak urzędownie przezwano Modlin. W urzędzie myśleli, że to gdzieś w Rosji bliżej granicy azjatyckiej i zacy ksiądz z prawdziwym paszportem w ręku dotarł do Polski.

Następnego roku nie było wcale księdza, a w ostatnie dwa lata pobytu mojego w Akatju przyjeżdżał już wspomniany ks. Kamiński, którego nabożeństwa z większą okazałością odprawiane bywały, jak za poprzednika.

Podczas ostatniej bytności ks. Kamińskiego ze mszą w Akatju, gdy już byłem na „wolnej komendzie, a więc w swoim ubraniu, dostrzegłem w rogu ciemnego przedpokoju, obok po-

koju w którym ksiądz mszę odprawiał, klęczącą postać kobiecą, owiniętą chustką jedwabną tak, że nie można było jej rysów rozemnać, z twarzą pochyloną aż do samej podłogi i szlochającą spazmatycznie; zdziwiło mię to bardzo, ale nie wypadło naruszyć jej tajonej boleści, uwagą czemu nie wejdzie do pokoju mszy wysłuchać, dopiero przy końcu mszy wyszła nagle, i wtenczas przez okno poznałem, że to była pani Tietakowska żona byłego podpułkownika, a wtedy katorżanina z wolnej komendy.

Powiedziano mi wtedy, że ta pani, wychodząc za mąż, przed ślubem dopiero przeszła na prawosławie i to bez żadnego przymusu.

Wejście do pokoju, w którym odprawiała się msza św. było przecież każdemu dozwolone, a jednak nie przestąpiła progę kapliczki. Ze wstydu? czy skruchy? — nie wiem, a szanując ból jej, nie zapytałem jej nigdy o przyczynę.

W lutym czy z początkiem marca 1898 odwiedził gubernator Maciejewski znowu więzienie akatujskie, ale był tym razem rozmowniejszy. W kaźni poprzedzającej moją zapytał go Abramko, jaki los spotkał, prośby jego i towarzyszy, do cesarza przed kilku laty podane, na to gubernator odpowiedział mniej więcej temi słowy: prośby wasze wstrzymałem, bo nie było na czasie je posłać; teraz miałem je załatwić z dobremi świadectwami o waszym prowadzeniu, ale lepiej będzie, jeżeli podacie nowe prośby a ja wkrótce będę w Petersburgu i oprócz pisemnego o was sprawozdania, osobiście wstawię się za wami u najjaśniejszego pana „budu liczo chodatajstwował“ za was u Jewo Wieliczestwa“, następnie były podpułkownik zwrócił się do niego z prośbą, żeby go uwolnił z więzienia do „wolnej komendy“, chociaż mu jeszcze kilka miesięcy do tego brakowało, że ma tu żonę i dwoje dzieci, a on naczelnika zapytał, czy tak jest istotnie? — naczelnik potwierdził wskazując jeszcze na wspomnianego Czu., któremu również kilka miesięcy do wolnej komendy brakowało; Maciejewski powiedział wtedy do naczelnika: postaraj się pan, żeby dziś jeszcze opuścili więzienie.

nika: postaraj się pan, żeby dziś jeszcze opuścili więzienie.

Następnie wszedł do kaźni, gdzie i ja byłem, przywitał wszystkich i przed każdym zatrzymał się; pospolicie mieli różne prośby ustne, ale on chyba jedyny urzędnik wysoki w Rosji, który na wskrós ich znał i w pole wyprowadzić się nie dał, dał im takie odpowiedzi, jakby kiedy pod narami, noc przeleżał i ich rozmowom się przysłuchiwał; niektóre były śmiesznie trafne, że świta jego aż parsknęła śmiechem, słowem był dla nich twardy, lecz gdy który się odezwał, że ma żonę dobrowolnie za nim przybyłą, a naczelnik potwierdził, to natychmiast; kazał uwalniać przed czasem do wolnej komendy; jeżeli petent po raz pierwszy był w więzieniu, do tego miał prawo, ale nie obowiązek.

Gdy podszedł do mnie, wręczyłem mu gotową już prośbę o uwolnienie mnie przed czasem do wolnej komendy, podając za przyczynę bezsenność itd., a on do naczelnika: „siemiejnyj?“ (z rodziną?) — nie, odpowiedział naczelnik, a gubernator do mnie: „nie imieju prawa“, p. pol.: nie mam prawa, potem znowu odwrócił się do naczelnika z zapytaniem: „gosudarstwiennych niet bolsze siemiejnyj“, (politycznych z rodzinami niema więcej). Niet, odpowiedział naczelnik, na to Maciejewski „żalko“ (żałuję) i wyszli; gniewało mnie, że go prosiłem.

Po wyjeździe gubernatora wrzało przez kilka dni w więzieniu, jak w poruszonym ulu, z powodu prób do Cesarza; Abramko większą połowę z grzeczności już nieponapisywał, lecz jakby litografował, mimo że zaczęła mu się robić skałka, czy rodzaj bielma na oku; ostatniego dnia przed ich podaniem do kantoru, przyniósł mi gotową, jakby litografowaną prośbę o ułaskawienie, a wiedząc, że byłem temu przeciwnym, pokazał mi 12 prób, w których użyto wyrazu „wsiepoddanniejiszij“, a w mojej on napisał „wsiepokorniejiszij“, ale wszelkie jego tłumaczenia i uwagi „do czego to podobne być tak upartym“, nic nie pomogły.

(Ciąg dalszy nastąpi).

ludzi. Dla dania wyobrażenia o tem, czem jest w głównych zarysach taka zabawa, przytaczam program z ostatniej niedzieli:

W teatrze o godz. 3 1/2 po poł. „Nad przepaścią“, o godz. 6 1/2 wiecz. odczyt p. t. „Wycieczka do Niagary“ ilustrowany obrazami niknącymi i o godz. 8-ej wiecz. drugie przedstawienie: „Małka Szwarzenkopf“.

Na estradzie o godz. 4 po poł., 5 1/4 po poł. i 9 wiecz. trzy widowiska. Oprócz zwykłego ich programu, na pierwszym odegrana będzie „Scena w kawiarni“ układu p. Miłobędzkiego, a na trzecim pantomina tow. Marache'a p. t. „Piekarczyk“. Na drugim widowisku zaś śpiewać będzie p. Silvini z chórem wtórując tańcom, wykonanym przez balet. O godz. 9-ej wiecz. kinematograficzne widoki Wenecji.

Obraz takiej zabawy należy jednak koniecznie uzupełnić znajomością temperamentu warszawskiego, bez którego przepada cały charakter takiego trzydziestotysięcznego rozbawionego tłumu.

Grono obywateli, z dramy Sokołowskim i Baranowskim na czele, złożyło do zatwierdzenia władz projekt ustawy warszawskiego związku przeciwgruźliczego.

Oto szczegóły:

Zadaniem związku będzie zapobieganie wszelkimi, przez naukę i doświadczenie wskazanymi, środkami szerzeniu się gruźlicy, ułatwianie leczenia się osobom, dotkniętym tą chorobą; rozciąganie opieki nad rodzinami ubogich suchotników i badanie naukowe istoty tej choroby i środków jej leczenia.

Dla osiągnięcia powyższych zadań, związek zakłada sanatorja dla suchotników, mniej zamożnych i zupełnie ubogich, utrzymuje je lub przyczynia się do ich utrzymania, jak również dopomaga do utrzymania i rozwoju podobnych zakładów, powstałych niezależnie od działalności związku; pobudza i zachęca jednostki, jako też instytucje i korporacje oraz wszelkiego rodzaju zakłady i stowarzyszenia zawodowe, przemysłowo-handlowe lub towarzyskie do otwierania i wspierania sanatorjów dla suchotników; dąży do reformy szpitali w kierunku otwierania specjalnych oddziałów, przeznaczonych do leczenia początkowych, względnie uleczalnych form gruźlicy i dla suchotników nieuleczalnych; otwiera lub przyczynia się do otwierania specjalnych zakładów dla dzieci, dotkniętych gruźlicą chirurgiczną i t. zw. zółzami wogóle; zakłada ambulatorja dla udzielania porad chorym piersiowym oraz wskazywania im właściwych zakładów; zakłada kolonje rolnicze dla wychodzących z sanatorjów; zabiega o zabezpieczenie bytu rodziny leczonych staraniem Towarzystwa suchotników, ogłasza i wydaje prace, dotyczące gruźlicy i sposobów jej leczenia, oraz podejmuje wydawnictwa perjodyczne i urządza odczyty publiczne w zakresie zadań związku. Odwołuje się do władz rządowych i instytucji publicznych dla wyjednania rozporządzeń i zaleceń, zapobiegających szerzeniu się suchot; odwołuje się do stowarzyszeń, właścicieli zakładów przemysłowo-handlowych oraz do kierowników warsztatów, biur i t. p. w sprawie podjęcia środków, mogących ograniczyć szerzenie się suchot oraz dopomaga do wykonania odnośnych zarządzeń; podejmuje badania naukowe w zakresie gruźlicy, zakłada pracownie, biblioteki i muzea, dla badań tych niezbędne, zbiera daty statystyczne, a wreszcie ułatwia osobom, poświęcającym się zawodowo leczeniu gruźlicy, kształcenie się specjalne przez dostarczenie odpowiednich pomocy, przez wykłady, zjazdy, wyznaczanie nagród, konkursy i t. p.

Między Płockiem a Warszawą toczy się cicha walka o pokazny zapis Józefa Zielińskiego, spadkobiercy biblioteki s. p. Gustawa Zielińskiego, autora „Kirgiza“; biblioteka to cenna, zawierająca kilkanaście tysięcy tomów. Łączy się jednak z zapisem troska, nad którą nieraz nadaremnie łamią sobie głowę prawnicy, jak zabezpieczyć przed rządem rosyjskim byt czy to polskiej biblioteki, czy polskiego muzeum, by przy łada politycznym podmuchu nie stały się naraz własnością rządu. Tak los przecie spotkał biblioteki uniwersytetu warszawskiego po roku 1831. Jest to kardynał a niezrozumiała dla obcych przyczyna, dlaczego n. p. Warszawa, miasto z pół miljonem mieszkańców Polaków nie ma swego muzeum.

Sprawy krajowe.

Skład komisji sejmowych.

Do komisji gminnej wybrani: Bal, Bobrzyński, Bojko, Buynowski, Fruchtmann, Górski, Hupka, Jaworski Apolinary, Merunowicz,

Mogilnicki, Moysa, Stadnicki, Truskolaski, Zaleski.

Do komisji administracyjnej wybrani: Baworowski, Białoskórski, Cieński Leszek, Czajkowski Wł. Wiktor, Gniewosz Władysław, Górski, Hupka, Huryk, Jahl, Jędrzejowicz, Kremontowski, Leo, Maiss, Mycielski, Puzyna Roman, Sozański, Szeptycki Jan, Tarnowski Zdzisław, Trzeciński, Vayhinger.

Do komisji prawniczej wybrani: Brunicki, Czaykowski Władysław, Fruchtmann, Huza, Jahl, Paszkowski, Rudrof, Tarnawski, Wybranowski.

Do komisji szkolnej wybrani: Barwiński, Bilczewski, Bobrzyński, Cielecki, Cieński Tadeusz, Czartoryski, Dzieduszycki Wojciech, Jaworski Leopold, Kozłowski, Kramarczyk, Lubomirski Kazimierz, Michałowski Emil, Puzyna Jan, Rayski, Rotter, Rydygier, Szeptycki Andrzej, Tarnowski Stanisław, Theodorowicz Józef, Tomaszewski.

Do komisji gospodarstwa krajowego wybrani: Brykczynski, Cielecki, Dąbski, Gniewosz Władysław, Gorayski, Hupka, Janczewski, Krański Wincenty, Krzysztofowicz, Mazikiewicz, Paygert, Potoczek, Schnell, Skołyżewski, Stadnicki, Struszkiewicz, Tarnowski Zdzisław, Theodorowicz Antoni, Vivien, Wiśniewski.

Do komisji kolejowej wybrani: Jędrzejowicz Stanisław, Kolischer, Korol, Korytowski, Lipiński, Małachowski, Męciński, Schätzel, Skołyżewski, Skrzyński Zdzisław, Struszkiewicz, Traczewski, Vivien, Wybranowski, Zaleski.

Do komisji drogowej wybrani: Borkowski, Gnoiński Wincenty, Jędrzejowicz Stanisław, Moysa, Męciński, Ochrymowicz, Pawlikowski, Sala, Skrzyński Zdzisław, Sozański, Starzyński, Szwed, Tyszkiewicz, Urbański Mieczysław, Wiśniewski, Witosławski.

Do komisji przemysłowej wybrani: Götz, Kolischer, Lipiński, Lubomirski Andrzej, Mars, Maryewski, Michalski, Mycielski, Ostapczuk, Paygert, Rutowski, Stapiński, Theodorowicz Antoni, Truskolaski, Żardecki.

Do komisji sanitarnej wybrani: Barabasz, Bednarski, Czaykowski Wł., Dąbski, Gołuchowski, Jabłoński, Krzysztofowicz, Mars, Moysa, Trzeciński, Wilczkiewicz, Wurst.

Do komisji górniczej wybrani: Agopowicz, Gorayski, Kolischer, Lipiński, Płocki, Rapoport, Staruch, Szeptycki Jan, Wiśniewski.

Do komisji solnej wybrani: Bal, Garapich, Korytowski, Maiss, Mandyczewski, Merunowicz, Potocki Roman, Szajer, Szponder, Vayhinger, Włodek.

Do komisji bankowej wybrani: Abrahamowicz, Gnoiński Jan, Krański Władysław, Leo, Lityński, Loewenstein, Mandyczewski, Maryewski, Merunowicz, Niezabitowski St., Rapoport, Rozwadowski, Sękowski, Skałkowski, Urbański Jan, Żardecki.

Do komisji petycyjnej wybrani: Agopowicz, Barabasz, Baworowski, Bednarski, Bojko, Horodyski, Huza, Kostheim, Lipiński, Lityński, Michalski, Michałowski, Rudrof, Staruch, Szponder, Theodorowicz Antoni, Traczewski, Tyszkowski, Urbański Jan, Wilczkiewicz, Włodek, Wurst, Żardecki.

Do komisji podatkowej wybrani: Abrahamowicz, Brunicki, Buynowski, Garapich, Gołuchowski, Jędrzejowicz Adam, Korol, Krański Wincenty, Krempa, Krzysztofowicz, Loewenstein, Łazarski, Skałkowski.

Do komisji dyscyplinarnej wybrani z całego Sejmu: Barwiński, Borkowski, Stadnicki, a z kuryj: Urbański, Jabłoński i Kramarczyk.

Przy uzupełniającym wyborze 2 członków do komisji budżetowej wybrani: Rutowski, Zaleski.

Do komisji reform agrarnych wybrani: Bohaczewski, Cieński Tadeusz, Czaykowski Wł., Wiktor, Hupka, Jaworski Leopold, Łazarski, Milewski, Paygert, Puzyna Roman, Rutowski, Sękowski, Skałkowski, Stojalowski, Trzeciński, Żardecki.

Do komisji wodnej wybrani: Bojko, Czaykowski Wład., Wiktor, Dzieślewski, Garapich, Kolischer, Kozłowski, Lubomirski Kazimierz, Mandyczewski, Maryewski, Merunowicz, Michalski, Paszkowski, Rapoport, Rotter, Rozwadowski, Skołyżewski, Sozański, Stadnicki.

Regulacja rzek.

Ze sprawozdań Wydziału krajowego dowiadujemy się o ułożonym planie regulacji rzek galicyjskich. Wyjmujemy zeń szczegóły bliżej obchodzące zachodnią część kraju.

Uzupełnienie obwałowania Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie Dąbrowskim. Koszt tej roboty wynosi 3,000.000 kor. a rozkłada się ona na lat piętnaście. Fundusz krajowy przyczyni się do wydatku kwotą 1,050.000 kor., państwo ma zapłacić 1,650.000 kor., a powiat Dąbrowski

300.000 kor. Koczna rata zatem przypadnie na państwo w kwocie 110.000 kor., na kraj 70.000 kor., na powiat 20.000 kor.

Uzupełnienie obwałowania Wisły od ujścia Raby do Woli rogowskiej, wraz z obwałowaniem prawego brzegu Raby, tudzież regulacja potoków Uszwicy i Gróbski z dopływami. Przez te roboty ma być ochronionych od zalewu i osuszonych 27,470 morgów, oraz osuszonych 7,427 morgów poza granicą inundacji, skorzysta więc z tej melioracji razem 34,897 morgów gruntu w powiecie dąbrowskim, brzeskim i bocheńskim. Koszta wyniosą 4,500.000 k., z czego przypadnie na państwo i na kraj po 1,800.000 kor. a na spółkę wodną 900.000 kor. Roboty trwać będą lat dwadzieścia, więc rocznie zapłaci państwo i kraj po 90.000 kor. a konkurencja po 45.000 kor.

Uzupełnienie obwałowania Wisły od Niepołomic do Raby wraz z obwałowaniem lewego brzegu Raby i regulacją potoku Drwinki z dopływami. Projekt ten ma na celu ochronę od wylewów i odwodnienie 19,295 morgów i osuszenie dalszych 3,087 morgów, ogółem więc meliorację 22,382 morgów w powiecie bocheńskim. Koszt obliczono w wysokości 3,481.200 kor., z czego państwo i kraj pokryją po 40 proc., a spółka wodna 20 proc. Roboty trwać będą lat 15, a zatem państwo i kraj zapłacą rocznie po 92,832 kor. a konkurencja 46,416 kor.

Regulacja i zalesienie rzeki Łęgu w powiecie niżańskim i kolbuszowskim. Celem jest ustalenie łożyska rzeki, która po każdej wielkiej wodzie zmienia kierunek, powstrzymanie ruchu piasku i zalesienie odsypisk. Roboty będą wykonane w ciągu ośmiu lat a kosztować będą 480.000 kor. Według projektu Wydziału krajowego roboty już w r. 1902 miały być rozpoczęte. Koszta całe pokryje kraj i państwo.

ZE ŚWIATA.

Jak się dochodzi do sławy? — Manru zakazane w Niemczech. — W. książę Wejmarski wrogiem hakaty.

Jak się dochodzi do sławy? Henryk d'Alméras wydał ciekawą książkę pod tytułem „Avant la gloire“. Opowiada w niej, jak znani powieściopisarze i dramaturgowie francuscy doszli do rozgłosu.

Z tego dziełka można wyciągnąć wniosek, że najpewniejszym czynnikiem powodzenia, jest — nie talent, lecz traw szczęśliwy Jan Richepin zawdzięcza swą sławę... tyrolskiemu kapeluszu z czerwonymi pomponami. Dopóki pisywał komedje i powieści, nikt o nim nie wiedział; dopiero gdy ubrał się w kapelusz tyrolski, zaczęto go sobie pokazywać i jedni od drugich dowiadawali się, że jest autorem kilkunastu utworów. W roku 1883 trafił posłużył mu jeszcze lepiej. Dawano w Porte St. Martin jego sztukę p. t. „Nen Sahib“, gdy pewnego dnia wśród spektaklu zachorował artysta, otwarzający główną rolę, oznajmiono publiczności, że go zastąpi — autor. Nazajutrz Jan Richepin zaliczył się już do znakomitości Paryża.

Sardou stał się sławnym dramaturgiem, dzięki temu, że w roku 1853 napisał sztukę, w której główną rolę odgrywała aktorka w męskim przebraniu. Złożyło się tak szczęśliwie, że ten utwór p. t. „La taverne des étudiants“ lażał na wierzchu wśród stosu manuskryptów, złożonych dyrektorowi Odeonu Vaez, i że wpadł w rękę jego przyjaciółce, pannie Bérangere, która już oddawna marzyła o ukazaniu się na scenie — w spodenkach. Loti wszedł do literatury — przypadkiem. Jako młody podporucznik marynarki po powrocie z dalekiej podróży, przesłał zdjęcia fotograficzne jednemu z czasopism. Wydawca prosił go o tekst. Młodzieniec odmówił, powiadając, że nie chce być drukowanym, ale na ponowne prośby, napisał objaśnienie do obrazków. To był jego pierwszy utwór — od następnego już się nie wymawiał.

Manru zakazane w Niemczech. Hakatyzm pruski ma jedną nieoszacowaną zaletę: oto jest tak konsekwentny, tak groźny i tak szczerze zaciekle, że musi nareszcie w społeczeństwie naszym obudzić wszystkie siły do jak najintensywniejszego narodowego życia. Jako nową logiczną konsekwencję hakaty notujemy zakaz dawania „Manru“ Paderewskiego na wszystkich scenach niemieckich, a to z powodu zakupu przez naszego znakomitego artystę akcji Banku Ziemińskiego w Poznaniu, stworzonego w celu obrony zagrożonej ziemi polskiej, na sumę 50.000 marek.

W. książę Wejmarski wrogiem hakaty. Z pruskich pism hakatystycznych dowiadujemy się, że nawet wśród mieszkańców głów koronowanych mamy przyjaciół. Oto pisma te donoszą, że W. książę Wejmarski wydał swoje-

mu zarządowi dóbr rozkaz, aby znajdujący się w powiecie kościańskim w Wielkim Księstwie Poznańskim majątek jego Racot z przyległościami, stanowiący wielki kompleks dóbr, sprzedano w ręce polskie. Przyczem książe Wejmarški dał wyraźny rozkaz, żeby koniecznie postarano się o to, aby na dobrach tych osiedlili się na stałe Polacy. Owóż dzienniki hakatystyczne piszą, że tym swoim rozkazem ks. Wejmarški dał policzek całej niemieczyźnie i żądają od niego, aby nieodwołalnie rozkaz dany zarządowi dóbr cofnął.

Dobra Racot należały ongi do króla hano-werskiego i drogą spadku przeszły na żonę ks. Wejmarškego, który podobnie jak jego małżonka mocno nienawidzi Prusaków.

KRONIKA.

Kalendarzyk kościelny. Dziś środa Gulielma opata i Febronii panny męczenniczki; we czwartek Jana i Pawła braci męczenników.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 3 minut 34, zachód przypada o godz. 7 minut 50, długość dnia godzin 16 minut 16.

Kupujcie tylko u Chrześcijan!

KRONIKA ZAMIEJSCOWA.

Wizyta biskupa. Z Podgórze piszą nam: Dnia 16 czerwca przy sposobności wizytacji dekanalnej parafii podgórskiej zwiedził najprzewielebniejszy ks. Biskup Nowak w towarzystwie ks. kanonika i proboszcza Antoniego Gruszeckiego także gimnazjum w Podgórze. O godzinie 12 przybył najprzewielebniejszy gość do zakładu, gdzie u bramy powitany przez dyrektora i grono nauczycielskie postępował między szpalerem młodzieży przy dźwiękach orkiestry gimnazjalnej do sali na I. piętrze, przybranej zielenią, festonami, kwiatami, dywanami i obrazami. Tu zajął miejsce na pięknie urządzonej tronie. Dyr. Bednarški wyraził mu w serdecznych słowach swą wdzięczność za łaskawe odwiedziny, które ku wiecznej pamięci będą zapisane w kronice zakładu, oraz zapewnienie gorących uczuć katolickich, jakie ożywiają zarówno młodzież jak i grono nauczycielskie, wreszcie wspomniawszy o stosunku szkoły do Kościoła i jej zadaniu prosił o udzielenie błogosławieństwa pasterkiego dla młodzieży i jej nauczycieli, aby „ziarna w serca wychowanków wśród znoju i trudu rzucane znalazły grunt podatny i stokrotnie wydały owoce“.

Następnie w imieniu młodzieży przemówił Józef Sroka, uczeń klasy VI. Przedstawivszy, jak cały świat się dzieli na przyjaciół i wrogów krzyża Chrystusowego, oświadczył, że młodzież podgórska stoi twardo przy wierze ojców swoich, która oparta o prawdę Bożą może nam przynieść wolność i swobodę.

W końcu przemówił gorąco w imieniu grona profesorów dr K. Krotoski. Witając nie tylko katolickiego ale krakowskiego biskupa, wykazał naprzód za sługi stolicy krakowskiej około szkolnictwa polskiego a następnie upadek tego wpływu właśnie wtedy, kiedy Kościół pozabawiono swobody obsadzania stolicy biskupich, a pierwszym warunkiem do sprawowania urzędu biskupiego uczyniono, herb i urodzenie, nie zaś cnotę i zasługę. Dziś dopiero odstąpiono od tej, Kościół krzywdzącej praktyki i dlatego przybycie biskupa pochodzącego z tych samych nizin społecznych, z których rekrutuje się prawie wyłącznie młodzież gimnazjum podgórskiego staje się dla niej bodźcem dla mężnego zwalczania wszelkich trudności i rękopię, że i ona może wytrwać pracą, cnotą i zasługą do najwzwyższych w kraju dostojęństw.

Ks. Biskup w dłuższym przemówieniu, wykwin-tnem co do formy a wzniósłem co do treści, wykazywał młodzieży jaki jest jej główny obowiązek. Sumienne spełnianie obowiązków szkolnych, przyswajanie sobie jak najwięcej wiedzy — oto zadanie młodzieży na ławie szkolnej. „Każdy z tych licznych przedmiotów, objętych planem naukowym, zbliża was do Boga i czy was podziwiać mądrość i Wszchemoc Najwyższego w świecie codziennych zjawisk“. Z wielką wdzięcznością i miłością wspomina najprzewielebniejszy ks. Biskup o tych profesorach swoich, którzy nawet w „pogańskich“ utworach, jak n. p. w Sofoklesowych ehorach Antygony umieli uwydatnić idee sprawiedliwości Bożej. To samo da się powiedzieć o wszystkich przedmiotach nauki a zwłaszcza o literaturze ojczyźstej i historii; wszystkie te nauki rozumnie pojęte, prowadzą koniecznie do Boga. Ks. Biskup wyraża wielką radość, że przyszedł do młodzieży, która, jak on sam za młodu, musi łamać się z wszelkimi trudnościami, musi, jak on to czynił od drugiej klasy gimnazjalnej, sama niejednokrotnie na chleb codzienny zarabiać. „Pracujcie pilnie i proście przedewszystkiem o łaskę Bożą! Ona to głównie sprawi, że wyrośnięcie na chwałę Boga na chlube Ojczyźnie. sobie

i swoim na pożytek“. W końcu, wyrażając dyrektorowi i gronu nauczycielskiemu podziękowanie za ten pod względem religijnym, humanitarnym i narodowym zdrowy duch, jaki panuje w gimnazjum podgórskim, udzielił wszystkim swego błogosławieństwa pasterkiego i pożegnawszy się serdecznie z dyrektorem i gronem, opuścił zakład wśród dźwięków orkiestry gimnazjalnej.

Odwiedziny te księcia Kościoła zapisały się niezatartymi głoskami w sercach uczącej się młodzieży i pozostawią w całym zakładzie wdzięczne wspomnienie.

Tarnów 23 czerwca. (Poświęcenie kamienia węgielnego pod kościółek. — Przyjęcie delegatów Kółek rolniczych. — Kupno gruntów pod koszary — Zakład dla ogierów rządowych. — Jeszcze propinacja). Książ biskup Leon Wałęga dokonał w asystencji księdza kanonika dra Jana Bernackiego poświęcenia kamienia węgielnego pod nowy dom Boży w Woli Rzędzińskiej niedaleko Tarnowa. Uroczystość ta odbyła się w ubiegły poniedziałek, 16 b. m.

Rada miejska tarnowska uchwaliła na ostatnim posiedzeniu wyasygnować kwotę 800 koron na koszt przyjęcia delegatów Kółek rolniczych, którzy przybędą na dwa dni, t. j. 1 i 2 lipca do Tarnowa celem odbycia walnego Zjazdu. Miejscowy komitet dokłada starań, by gości odpowiednio przyjąć. W pierwszy dzień odbędzie się wieczorem uroczyste przedstawienie w sali „Sokoła“ dla przybyłych uczestników zjazdu bezpłatnie.

Dla jednego szwadronu kawalerji ma budować miasto Tarnów koszary; nie posiadając jednak własnego miejsca na ten cel, musi oglądać się za kupnem. Potrzeba 3 hektary i 58 m. placu, za który magistrat w myśl upoważnienia Rady miejskiej może zapłacić po 4000 koron za morg austriacki.

Znosi się także na budowę innego jeszcze zakładu, a mianowicie dla rządowych ogierów z pomieszczeniem dla 80 koni, 100 żołnierzy i kilku oficerów. Pod zakład ten musi gmina także plac kupić, bo pod tym względem jest miasto Tarnów jednym z najbiedniejszych; — a potrzeba znowu na ten cel siedm do osmiu morgów. Koszt ogólny ma wynosić około 320.000 koron. Według dotychczasowych informacji ministerstwo rolnictwa skłonne jest objąć zakład na własność.

Sprawa oddania propinacji tarnowskiej księciu Sanguszcze, dotychczas nie zesłała z porządku dziennego, bo zachodzi bardzo prawdopodobne przypuszczenie, iż znowu propinację weźmie mimo wszystko dotychczasowa żydowsko-lichwiarska spółka Löw i Zangen; ogólnie bowiem mówią, iż pełnomocnik księcia Sanguski, p. Zbyszewski, zrobił żydowskiej spółce wielką przysługę i dla niej na imię księcia propinację wydzierżawił.

O dziwnej manipulacji pod względem formalnym w tej sprawie świadczyć chociażby takie fakty: książe Sanguszek udzielił swemu pełnomocnikowi p. Zbyszewskiemu umocowania dla załatwienia sprawy propinacji, więc też p. Zbyszewski wniósł ofertę w swoim czasie i złożył odpowiednie wadium. Kiedy okazało się, że oferta p. Marsa jest o wiele od książecej wyższą, zwrócono podobnie jak i innym oferentom — także i p. Zbyszewskiemu wadium, a z tą chwilą wypadłoby uważać udzielone pełnomocnictwo co do propinacji za skończone.

Tymczasem mimo wszystko p. Zbyszewski wnosi nową ofertę, niby wyższą od oferty p. Marsa i otrzymuje dzierżawę, chociaż ofertę wniósł po raz drugi z kilkudniowym opóźnieniem od ustanowionego w konkursie ostatecznego terminu, a nawet, widocznie w gorącym pośpiechu, zapomniał o złożeniu wadium.

Ta „niby“ wyższa oferta p. Zbyszewskiego przypała już dziś miasto o szkód, wynoszącą 13.480 koron. A to dlatego, iż p. Zbyszewski ofiarował za dzierżawę tylko 360.000 koron, a p. Mars 359.375 koron oraz zwykłą ponad płacony Wydziałowi krajowemu za krajową opłatę konsumcyjną od piwa — czynsz w kwocie 2.310 koron rocznie, co dodane do powyższych czyni 361.685 k. czyli o 1.685 kor. więcej od oferty książecej. Rocznie traci więc Tarnów na ofercie p. Zbyszewskiego 1.685 kor., co do końca dzierżawy przez lat ośm uczyni 13.480 kor. na czysto „z kieszeni!“

Zaszczytne odznaczenie polskiego przemysłowca w stolicy Francji. Pan Władysław Delekt, cukiernik z Tarnowa, otrzymał na tegorocznej międzynarodowej wystawie kulinarno-hygienicznej w Paryżu dyplom honorowy z insygniami oraz duży złoty medal za swoje wyroby, a mianowicie za torty, cukry deserowe i wina owocowe (morelowe.)

Krwawe skutki epilepsji. Z Bobowy donoszą nam: Sąd karny w Nowym Sączu rozpatrywał sprawę mieszkańca tutejszego Stanisława Bawółka, który w dniu 24 marca r. b. w czasie, jak twierdzi, napadu epilepsji, poranił policjanta z Bobowy. Rzecz miała się tak: Dnia 24 marca b. r. oskarżony, przywiozłszy bobowskich żydków z jarmarku grybowskięgo, pozostawił swój wóz z końmi na Ryнку przed sklepem, a sam udał się do pobliskiego szynku żydowskiego. Natenczas nadjechał przed szynk wóit z

Berdechowa pod Bobową Józef Połec i aby zrobić trochę wolnego miejsca dla swego wozu, odprowadził konie Bawółka na bok, co ten zobaczywszy, wybiegł ze szynku i porwał się do bitki. Gdy równocześnie ukazali się przed szynkiem policjant miejski i wachmistrz żandarmerji, Bawółek wskoczył na swój wóz, by jak najprędzej umknąć. To mu się jednak nie udało, gdyż żandarm z policjantem ostatecznie przyaresztowali go, — w tej chwili właśnie, Bawółek nożem przeciął szyję policjantowi tak, że przetrząnął mu tętnicę uszną i kilka drobnych żył.

Bursa im. A. Mickiewicza w Bochni. Podania o przyjęcie do tej bursy na rok szkolny 1902/3 można wnieść do wydziału Towarzystwa bursy najdalej do dnia 30 czerwca b. r.

Do podania należy dołączyć świadectwo szkolne z ostatniego półrocza i deklarację rodziców lub opiekunów, jaką kwotę obowiązuja się płacić miesięcznie za utrzymanie ucznia w bursie.

Krynica 24 czerwca. (Nieporządki na stacji Muszynie). Kuracjusze jadący na Muszynę do Krynicy skarżą się na doróżkarzy, którzy w liczbie kilkudziesięciu formalnie obiegają budynek kolejowy na stacji w Muszynie, nie pozwalając podróżnemu iść ni w lewą ni w prawą stronę, lecz szarpiają go ze wszystkich stron i każdy ciągnie do swej doróżki, do której podróżny wbrew swej woli, dla uwolnienia się od dalszego szarpania, musi wsiąść i zapłacić ile tylko woźnica zażąda.

Potulny policjant boi się wprost kartelu doróżkarskiego i woli raczej ustępować, a podróżni nie mają nawet swobody wybrania pojazdu tego, który uważają dla siebie za najdogodniejszy.

Bankructwo żydowskie. Z Jasła donoszą nam: Tutejszy kupiec Mojżesz Margulies właściciel składu soli, widząc, że zarząd solin nie daje soli na kredyt, wskutek czego nie ma „geszeftu“, zwinął handel soli i założył handel bławatny, sprowadzając skąd mu się tylko dało towary na kredyt.

Ten handel bławatny prowadził Mojżesz Margulies przez dwa lata i w końcu przewąchwawszy pismo nosem, że fabrykanci ograniczają mu kredyt, postanowił... wstrzymać wypłaty i przesłał 20.000 koron długów nie zapłacić. Wierzyciele zasypali Marguliesę egzekucjami, ale Margulies nie głupi zostawił im pokrycie.

Nowy Sącz 22 czerwca. (Popis gimnastyczny młodzieży gimnazjalnej na dochód pomocy koleżeńskie. — Wylewy). Staraniem tutejszego dyrektora gimnazjum p. Rzeplińskiego ministerjum wyznał i oświaty zezwoliło reskryptem na odbywanie lekcyj gimnastyki przez 8 godzin tygodniowo uczniów tutejszego gimnazjum.

Wskutek tego w ćwiczeniach gimnastycznych w wielkiej sali „Sokoła“, tuż obok gimnazjum, brało udział kilkuset uczniów pod kierownictwem naczelnika „Sokoła“ p. Andrzeja Langiera.

Wczoraj w sobotę 21 b. m. odbył się w sali „Sokoła“ na dochód pomocy koleżeńskie popis młodzieży całego zakładu o bardzo obszernym programie.

Licznie zgromadzona publiczność darzyła młodzież huczynnymi, zastużonymi oklaskami. Na szczególną uwagę zasługują piramidy, wykonane przez młodzież całego gimnazjum. Przy końcu popisu podniosła młodzież swego sympatycznego i ulubionego kierownika p. Andrzeja Langiera w górę, wołając „Wiwat, niech żyje nasz kierownik“ i powtarzając do niezliczonejrazy. Podczas popisu, trwającego od godziny 6 do północy, przygrywała dzielna orkiestra dobrze już zorganizowanej „Harmonji“ gimnazjalnej.

Z powodu wybornych rezultatów całorocznej nauki gimnastycznej składali rodzice uczniów podziękowanie kierownikowi p. Andrzejowi Langierowi za trud i pracę gorliwą, jakiej nie szczędził, by młodzież odniosła korzyść z nauki gimnastycznej.

Mianowania i przeniesienia. Pan namiestnik zamianował sekretarzy powiatowych Adama Wagnera i Edmunda Stadnickiego, adjunktami urzędów pomocniczych namiestnictwa, sekretarza powiatowego Józefa Dobrowolskiego i kancelistę namiestnictwa Aleksandra Turskiego ofiejałami namiestnictwa, kancelistów namiestnictwa Jana Tokarza, Grzegorza Krupę, Zygmunta Stiebera, Józefa Kozaczka i Oktawa Pierożyńskiego sekretarzami powiatowymi, oraz kancelistę policyjnego Piotra Hoffmana i kancelistę sądowego Michała Wronę kancelistami namiestnictwa.

Pan namiestnik przeniósł sekretarzy powiatowych: Grzegorza Beckmana z Kosowa do Rohatyna, Grzegorza Ananiewicza z Kołomyi do Krakowa, Adama Panatowskiego z Rohatyna do Stanisławowa, Jana Piekarza z Nowego Targu do Kołomyi i Wincentego Kolankowskiego z Mościsk do Lwowa; ofiejałów namiestnictwa: Józefa Dobrowolskiego z Doliny do Lwowa i Władysława Rodzinkiewicza ze Lwowa do Łańcuta; oraz kancelistów namiestnictwa: Władysława Toruńskiego z Jarosławia do Nowego Targu, Antoniego Czubaka z Tarnopola do Czortkowa, Jakóba Kwaśniaka z Sarnoka do Mościsk i Maksymiljana Lewandowskiego z Brodów do Buczacza.

Apteka pod „Złotym Słoniem“

H. BARTMANSKIEGO i Sp.

(dawniej E. HELLERA).

w Krakowie ul. Grodzka l. 22. — Telefon 202.

Skład wszelkich środków leczniczych, opatrunków chirurgicznych i bandarzy firmy lwowskiej „Tlen“.

Poleca: Znakomite wina lecznicze jak: chinowe, żelaziste, pepsynowe, kaskarowe rumberbarowe itp. Essencję łopianową, środek wypróbowany przeciw wypadaniu włosów. Sudin, proszek przeciw poceniu się nóg. Doskonałą maść na plegi własnego wyrobu. — Przesyłki pocztowe załatwia odwrotnie.

KRONIKA MIEJSCOWA.

Kraków 24 Czerwca

Dyrekcja kolei państwowych donosi, że z powodu wylewu wszelki ruch na kolei lokalnej Kraków-Kościerzów i Czyżyny-Mogiła został wstrzymany dnia 22 b. m. na czas nieograniczony.

Z ostatniej chwili.

Kraków 25 Czerwca.

Wycieczka do Lwowa. Stowarzyszenie Czytelników kolejowej i wzajemnej pomocy funkcjonariuszy kolei państwowej w Krakowie urządza w sobotę dnia 5-go lipca b. r. „Wielką Wycieczkę” z Krakowa do Lwowa. Odjazd z Krakowa osobnym pociągiem w sobotę wieczór o godz. 7 min 30, przyjazd do Lwowa dnia 6 lipca o godz. 5-20 rano. Bilety jazdy tam i napowrót, jak również do zwiedzenia Panoramy Racławickiej i wspaniałej wystawy techniczno-przemysłowej kosztuje tylko 6 koron. Powrót do Krakowa rano dnia 7 lipca b. r. Biletów Jazdy nabyć można w handlach firm: S. A. Krzyżanowskiego, Rynek A—B 1. 3; Bochnaka, ul. Florjańska 1. 31; w restauracji Rzewuskiego, obecnie Wozniaka, ul. Florjańska 1. 19; w restauracji Żywieckiej, ul. św. Anny; u Jadowskiego, ul. Grodzka 1. 46; u Czarneka, ul. Długa 1. 4 i w lokalu Czytelników kolejowej, ul. Topolowa 1. 22 parter, od godz. 9 rano do 8 wieczór, w sobotę zaś dnia 5 lipca b. r. od godziny 2 po południu aż do odjazdu na dworcu kolejowym obok kas osobowych. Dla uczestników wycieczki z Podgórze, Wieliczki, Bochni, Słotwiny, Tarnowa, Dębicy, Rzeszowa ceny te same, bilety zaś nabyć można w kasach kolejowych obok kasy osobowej lub przy pociągu. Odjazd z Podgórze o godz. 7-38, z Bierzanowa 7-47, z Bochni 8-32, z Słotwiny 8-50, z Tarnowa 9-35, z Dębicy 10-28, z Rzeszowa 11-46 w no. y.

Zjazd koleżeńcki. Otrzymujemy następujące pismo: Odnosnie do uchwały zjazdu koleżeńckiego z roku 1892, przypominamy Kolegom, że obecne spotkanie nasze, jako w 20 rocznicę opuszczenia ław szkolnych, ma nastąpić w dniu 2 lipca b. r. t. j. we środę o godzinie 9 rano w katedrze na Wawelu.

Uprasza się wszystkich Kolegów o szybkie nadsyłanie adresów, celem przesłania programu jednodziennego zjazdu. August Sochor urzędnik cłowy w Krakowie, Marjan Wywiatkowski urzędnik magistratu, Henryk Hoffmann urzędnik Kasy oszczędności m. Krakowa.

Urzędnicy magistratu przedstawia się dziś o godzinie wpół do 12 w południe nowo wybranym wiceprezydentem miasta Krakowa.

Z teatru Na zakończenie obecnego sezonu wznowioną będzie 4 akt. komedia Bałuckiego „Chwast”. Utwór ten niepospolitej wartości, różni się od innych utworów znakomitego dramaturga i jest na wskroś modernistycznym.

Izba handlowa i przemysłowa odbyła wczoraj o godzinie 5 po południu posiedzenie pod przewodnictwem prezesa p. Alberta Mendelsburga wobec komisarza rządowego delegata namiestnictwa p. Adama Fedorowicza.

Szef biura dr Benis odczytał listy pp. Wojciecha Biechońskiego i Jana Kwiatkowskiego, oznajmiające o złożeniu przez nich mandatów. Na miejsce p. Biechońskiego powołano p. Tadeusza Epsteina. Co do p. Kwiatkowskiego, Izba uznając jego zasługi jako długoletniego członka, uchwaliła jednomyślnie rezygnacji nie przyjąć i wysłać do p. Kwiatkowskiego deputację z prośbą o cofnięcie postanowienia.

Izba wybrała do państwowej rady przybocznej w sprawach opodatkowania piwa p. Jana Goetza, na członka zastępcę p. Johna; w sprawach opodatkowania spirytusu na członka p. Henryka Szarskiego, na zastępcę p. Perlbergera z Klasna; w sprawach opodatkowania olejów mineralnych na członka p. Zinsa, na zastępcę p. Mac Garveya.

Szef biura dr Benis odczytał następnie pismo p. W. Merza dotyczące sprawy robót publicznych w Krakowie i w kraju a wskazujące, iż rząd nie wykonuje zamierzonych robót publicznych. Z 11 robót niepodjęto jeszcze 6 obliczonych na półtora miliona koron. Po dyskusji, w której brali udział pp.: J. Epstein, Mandel, Judkiewicz, Resch, Ehrenpreis i Merz, Izba uchwaliła zwrócić się do ministerstwa kolei, ministerstwa spraw wewnętrznych i wojny, tudzież do Rady miasta o rozpoczęcie szczegółowo wykazanych robót publicznych.

W sprawie utworzenia w Krakowie stacji rewizyjnej dla bydła rogatego idącego do Niemiec przemawiali przeciw p. Liban (Podgórze) i p. Uderski, za pp. Jul. Epstein i D. Mandel. Izba uchwaliła oświadczyć się za sprawą.

Następnie Izba odrzuciła wniosek zakazu domokrajstwa za trzodą chlewną.

Na wniosek komisji połączonych sekcji uchwalono wnieść protest do ministerstwa handlu, do ministra dla Galicji i do ambasady austro-węgierskiej w Berlinie w sprawie szykany władz cłowych pruskich, ściągających opłatę od otrąb i prosa, które dotąd od opłat były wolne.

Uchwalono wreszcie wnieść petycję do ministerstwa wojny, w sprawie zamykania spławu Wisły na cały szereg godzin dla ćwiczeń wojskowych około Zwierzynca z wiozkiem, aby ćwiczenia te mogły się odbywać koło Grzegórzek, przez co nie byłby tamowany ruch galarów z węglami.

W końcu zgodziła się Izba na uwagę p. Schwarza ażeby porozumieć się z innymi Izbami celem usunięcia niedogodności jakie wynikają z powodu wprowadzenia nowych ksiąg dla przesyłek pocztowych.

Grono obywateli podgórskich wniosło protest przeciwko uchwale wielickiej Rady powiatowej, podwyższającej dodatki do podatków dla pokrycia deficytu spowodowanego przez zły nadzór nad kasą pow. ze strony Rady powiatowej. Obywateli ei żądają aby p. burmistrz Marjewski zwołał zgromadzenie obywateli podgórskich, sprawę wyświetlił i złemu zaradził.

Komers akademicki odbędzie się we środę dnia 25 b. m. o godz. 8-mej wieczorem u Johna. Porządek dzienny: „Rozwiązanie tymczasowego „Komitetu wrzesińskiego” i organizacja stałej legalnej instytucji ogólno akademickiej o tym samym charakterze”. Uprasza się o punktualne przybycie. Zwołujący: St. Zakrzewski, Majewski, Pilarz.

Paderewski we Lwowie. Lwów w. (Tel.) U marszałkostwa hr. Potockich odbędzie się obiad dla państwa Paderewskich we czwartek, a w sobotę dla Paderewskiego da obiad ks. arcybiskup Bilczewski.

Dla ubogich. Na posiedzenie opiekunów okręgowych, odbytem w sobotę w miejskim biurze ubogich, udzielono następujących wsparć: W okręgu I (pod przewodnictwem p. radcy Wilhelma Grodyńskiego) udzielono wsparć 29 ubogim w kwocie 586 koron 25 hal.; w okręgu II (dra Józefa Zanietowskiego) 32 ubogim w kwocie 425 k. 50 h.; w okręgu III (p. J. Schneidera) 37 w kwocie 647 k. 80 h.; w okręgu IV (p. Norberta Wasserberga) 52 w kwocie 357 k. 65 h.; w okręgu V (dra Izidora Jurowicza) 22 w kwocie 217 k. 20 h.; w okręgu podmiejskim (p. J. Zatorskiego) udzielono wsparć 33 ubogim w kwocie 373 koron. Ogółem udzielono wsparć 205 ubogim w łącznej kwocie 2607 k. 40 h.

Sprostowanie. W naszym sprawozdaniu ze zgromadzenia głuchoniemych wkładły się dwie pomyłki, mianowicie, w Galicji jest nie jak mylnie wydrukowano 8000, ale 18000 głuchoniemych, z których zaledwie 4000 umie czytać i pisać. — Dalej cyfra członków „Nadziei” wynosi nie 60, ale 30.

Wybory do Izby lekarskiej. W niedzielę dnia 29 b. m. o godzinie 12 w południe odbędzie się w sali wykładowej kliniki ginekologicznej zgromadzenie przedwyborcze lekarzy, na którym komitet przedstawi kandydatury do Izby lekarskiej.

Porządk w młynach wodnych. Otrzymujemy następujące pismo: Gdy już wszyscy pracownicy w każdym zawodzie więc i w młynach parowych niedziele świętują, nam właściciele i dzierżawcy młynów wodnych nie pozwalają na to, a nawet utrała pracy zagrażają, gdybyśmy samowolnie zechcieli świętować.

Kierownicy, czyli starsi młynarze (obermüllerzy) nie mają zawodowych zastępców, to też nietylko w niedziele lecz w dzień nie są zajęci, w noc bywają budzeni do obsługiwanego młewa, co ich naraża na różne wypadki i choroby.

Robotnicy w niektórych młynach nie mają odpowiednich sypialni, sypiają w otępach lub w szrutach tj. w rozmielonem zbożu, pracują 14 i 15 godzin dziennie; pakując mąkę do worków, nie używają przepisanych ubrań, w młynach niema spluwaczek. — Wszędzie po młynach wodnych niema wody czystej, lecz używają do picia i gotowania wody z rzeki, która mieści w sobie przeróżne dopływy gnojówek. — Brakuje w przedziałach, gdzie ludzie pracują, światła słonecznego, czystego powietrza, natomiast wszędzie zaduch, grzyb i zgnilizna, w razie pożaru na parterze, robotnicy, będący na górze, są skazani na spalenie.

Gdyby komu było trudno uwierzyć, może się pofatygować do młynów w Krakowie i okolicy a przekonana się nacznie jak to przyrządy wyrobu mąki i kaszy wyglądają.

A co do worków, to wcale nie są zabezpieczone, by się kto między koła, pasy i tryby nie dostał. — Przepisów dla ruchu młyna i obsługi tegoż nigdzie niema.

Wprawdzie bywa raz na rok komisarz przemysłowy, lecz i tak już przeszło 20 lat wszystko idzie po dawnemu; zresztą nie jest mu nikt z ludzi zawodowych do kontroli dodany, to też nie może on wiele zbadać i władzy dnieść.

Największą niesprawiedliwością jest brak odpowiedzialnego; trudy zawodu skracają człowiekowi życie, lecz nadto czynią go niewolnikiem. — Franciszek Jagielski, Roman Szklarski, Stanisław Ładzki.

Śmierć nagła. Marja Hnatów ze Sambora przyjechała do Krakowa w poniedziałek z dwutygodniowym dzieckiem i zanocewała u wyrobnika Krzana przy ulicy Szerokiej 1. 38. We wtorek rano nakarmiwszy dziecko, padła nieżywa na łóżko. Lekarz miejski dr Schaitter zarządził sekcję zwłok, celem stwierdzenia przyczyny nagłego skonu młodej osoby.

Ajent emigracyjny. Trybunał sądu krajowego krakowego, skazał Antoniego Książkiewicza z Podgórze na 10 dni ścisłego aresztu i 10 koron grzywny za występki trudnienia się wysyłaniem do Ameryki włościan w wieku popisowym.

Wybryki włościańskie. Ze Lwowa donoszą: Na folwarku Ostrów około Winnik pracowało przy robotach w polu 40 robotników. Włościanie sąsiedniej wsi spędzili ich w poniedziałek rano z pola, oświadczając, że na dworskim łanie pracować nie wolno. Właściciel folwarku udał się z zażaleniem do starostwa, które poleciło posterunkowi żandarmerji zbadać stan rzeczy. Gdy stwierdzono gwałt, starosta polecił aresztować przywódców. Posterunek żandarmerji w Winnikach miał pod ręką tylko jednego żandarma, który przedsięwziął aresztowanie ośmiu przywódców. Kiedy ich chciał okuć, wójt gwałtownym wystąpieniem przeszkodził temu, wywołując zbiegowisko ludzi, którzy tworzyli coraz większy tłum. Czterech aresztowanych uciekło. Wczoraj wydano zarządzenia celem wzmocnienia posterunku żandarmerji i polecono aresztować wójta i innych przywódców i odstawić ich do sądu we Lwowie.

Niebezpieczne igraszki. Wczoraj wieczorem terminator fryzjerski u Fuhrmana przy ulicy Starowiślanej 1. 20, bawił się z 7-letnim synkiem właściciela zakładu. Wskutek huśtania i wywijania malcem, uderzył w palącą się lampę naftową. Lampa się rozbiła, a paląca się nafta oblała chłopca. Ogień ugaszono, ale chłopczyk igraszki przypłaci ciężkim okaleczeniem, jeśli nie życiem. Przywołane pogotowie ratunkowe skonstatowało poparzenie I i II-go stopnia na całym ciele.

Wskutek tego wypadku zaalarmowana została straż pożarna, ogień ugaszono jednak przed jej przybyciem.

NEKROLOGJA.

W Tarnowie zmarł Tomasz Kuklewicz, emerytowany kancelista sądowy, przeżywszy lat 69.

Dr Antoni Dobija, adwokat krajowy, przeżywszy lat 51, zmarł w Krakowie dnia 24 b. m. Pogrzeb z domu żałoby przy ul. Franciszkańskiej 1. 4 odbędzie się we czwartek o godzinie 4 po południu.

Repertuar teatru miejskiego.

We środę 25 czerwca: „Krewniaki”, kom. w 4 akt. M. Bałuckiego (populärne).

We czwartek 26 czerwca: „Rewizor z Petersburga”, kom. w 5 akt. N. Gogola.

W sobotę 28 czerwca: „Chwast”, kom. w 3 akt. J. Blizińskiego.

W niedzielę 29 czerwca: „Krzyżaki”, obraz dram. w 12 odsł. z powieści H. Sienkiewicza.

W Poniedziałek 30 czerwca: „Książd Marek”, poemat dram. w 5 obr. Jul. Słowackiego. (Ceny niższe do połowy). Ostatnie przedstawienie dramatyczne w tym sezonie.

Repertuar teatru ludowego.

We czwartek 26 czerwca: „Robert i Bertrand”, po niższych cenach.

W niedzielę 29 czerwca: po południu „Krakowiaci i Górale”, przedstawienie dla włościan.

Do dzisiejszego numeru dołącza się dla wszystkich prenumeratorów 20 arkusz II tomu powieści ś. p. Józefa Rogosza p. t.: „MARZYCIELE”.

Z POWODZI.

Zewsząd dochodzą nas rozpaczliwe echa klęski. Z Wolicy nad Wisłą piszą, że woda pokryła pola i łąki, skoszone trawy, konieczna spłynęły precz, woda nietylko nie opada, ale nawet podnosi się, komunikacja możliwa jedynie na łodziach. Pływają zresztą w korytach. Ludność cierpi już głód. Ratunek energiczny niezbędny. Pierwszy z pomocą pospieszył p. Nitkowski, dzierżawca Kościelnik, dwa razy dziennie obdziela nieszczęśliwych powodzian mlekiem. Powodzianie za naszym pośrednictwem ślą mu serdeczne „Bóg zapłać”. Starostwo z Krakowa wysłało łódzie z chlebem, wszystko to jest jednak tak mało, wobec braku stałej pomocy. Bez pomocy zorganizowanej niepodobna nawet przewidzieć rozmiarów nędzy, do jakiej za kilka dni dojdą nieszczęśliwi z Wolicy.

W Nowym Sączu i okolicach wezbrały górskie rzeki i zalały domy wiejskie, unoszą sprzęty domowe, nawet kołyski z dziećmi. Za wsią Chęłm-cem pod Nowym Sączem spostrzegł gospodarz Borzęcki na Dunajcu, płynące nieżywe dziecko, którego jednak wskutek silnego prądu wyłowić nie mógł.

Na tle alarmujących wieści wyrastają niektóre sprawy, związane z powodzią, o których w spokojnym czasie nawet zainteresowani zapominają. Charakterystyczny n. p. fakt komunikują nam z zalanej Brzeźnicy, miejscowości położonej na szlaku kolei państwowej Kraków-Oświęcim. Miejscowy potoczek „Brodówka” wezbrał do takiej wysokości, że zalał łąki, pola i domy mieszkalne, zniszczył w godzinę całe nadzieje rolników: miejscowemu poczmistrzowi

Znane z dobroci

są do nabycia we wszystkich lepszych Handlach w Krakowie i prowincyi.

4364

Wódki Tenczyńskie

Zastępca na Kraków-Podgórze — Krzysztof Krzysztofowicz, Kraków, ulica Lubiec.

zabrała woda nowo wybudowany domek. Rodzi się pytanie skąd takie szkody wyrządzić może potok nie górski, lecz polny, nie szerszy w normalnych warunkach od dobrego rowu, a jednak od czasu wybudowania szosy kolejowej na linii Kraków-Oświęcim, jest to trzecia tego rodzaju katastrofa, a przyczyna jej nie inna, jak wadliwie zbudowane mosty i przepusty kolejowe umotywowane nie przez laików, lecz przez rzeczoznawców.

Właśnie przed rokiem miała tu miejsce taka sama i z tej samej przyczyny katastrofa. Poszkodowani wykazując swe straty, które w tym celu sprowadzona komisja sądowa policzyła na blisko 9.000 koron, prosili zarząd kolejowy o wynagrodzenie swych szkód w sposób dobrowolny, lecz dyrekcja kolei w Krakowie odesłała ich z temi pretensjami na drogę sądową. Odnośne postępowanie jest jeszcze w toku a pokrzywdzeni, opierając się na orzeczeniu znawców w sądowych, rokuja sobie wygraną.

Może w obecnym wypadku, który pretensje poszkodowanych aż nadto dobitnie ugruntował, odstąpi zarząd kolei państwowej od załatwiania tego rodzaju spraw na drodze sądowej i w drodze wzajemnej ugody wyrządzić szkody wynagrodzi.

Wysokość wody na Wiśle wynosiła dziś o godzinie 8 rano 1:20 m. Poziom wody zniżył się już był do 1:10 m., wskutek ulewnych deszczów jednak woda podniosła się znowu dziś rano o 10 cm.

TELEGRAMY.

Z Sejmu krajowego.

Prowizorium budżetowe.

Lwów 25 czerwca. Komisja budżetowa uchwaliła przedłożyć Sejmowi następujący wniosek:

Sejm przyjmuje do wiadomości, że Wydział krajowy czynił w miesiącach maju i czerwca r. 1902 wydatki zwyczajne z funduszu krajowego na podstawie budżetu r. 1901. Sejm upoważnia Wydział krajowy do czynienia wydatków zwyczajnych z funduszu krajowego po koniec lipca na rachunek roku budżetowego 1902 na podstawie budżetu z r. 1901. Upoważnia dalej Wydział krajowy do pobierania na rzecz funduszu krajowego dodatków do państwowych podatków bezpośrednich w dotychczasowej wysokości. Prócz tego Sejm wzywa rząd, by na przyszłość zwoływał w takim czasie sesję sejmową, iżby Sejm mógł przed rozpoczęciem roku kalendarzowego uchwalić budżet.

Z komisji.

Lwów 25 czerwca. Na wczorajszym posiedzeniu komisji gospodarstwa krajowego i sanitarnej rozdzielono referaty.

W komisji kolejowej oddano referat o przedłożeniu Wydziału krajowego co do akcji krajowej w sprawach kolejowych drowi Kolischerowi.

W komisji drogowej referat o sprawozdaniu Wydziału krajowego, dotyczący krajowej fabryki wyrobów betonowych, objął pos. Stanisław Jędrzejowicz, zaś sprawozdanie z departamentu drogowego pos. Urbański.

Reformy agrarne.

Lwów 25 czerwca. Komisja dla reform agrarnych odbyła wczoraj posiedzenie, na którym po przemowach pos. przewodniczącego Sekowskiego, Wład. Leop. Jaworskiego, Hupki, ks. Stojałowskiego, Wład. Wikt. Czajkowskiego, Bohaczewskiego, Zardeckiego, Rutowskiego i Łazarzkiego, którzy podnieśli potrzebę inicjatywy i akcji na tem polu, wybrano na wniosek ks. Stojałowskiego, subkomitet z 5 członków. Subkomitet ten zajmie się wypracowaniem programu akcji na polu reform agrarnych, który następnie przedłoży komisji.

Powiększenie kraj. biura kolejowego.

Lwów 25 czerwca. Wydział krajowy uchwalił przedłożyć Sejmowi w bieżącej sesji wniosek o pomnożenie etatu urzędników krajowego biura kolejowego, a mianowicie o 1 posadę inżyniera I klasy, 2 posady inżynierów II klasy, 1 posadę inżyniera-adjunkta i 1 posadę geometry.

Oprócz tego postanowił Wydział krajowy przedłożyć Sejmowi, aby dyrektorowi krajowemu biura kolejowego, p. Kulakowskiemu, przyznać od dnia 1 marca r. 1902 dodatek osobisty ad personam w rocznej kwocie 6.000 kor., bez wliczenia go przy wymiarze emerytury.

Pomoc dla straży pożarnych.

Lwów 25 czerwca. „Kurjer lwowski“ donosi: Wydział krajowy uchwalił wziąć pod szczególną uwagę sprawę utworzenia stałego funduszu pożyczkowego na zakupno sikawek, na wzór funduszu Roszarowego. Nowy fundusz wynosić będzie 50—100.000 koron. Wydział krajowy wezwał krajowy Związek straży ochotniczych pożarnych

do przedstawienia trzech delegatów do wspólnej nad tą sprawą narady we Lwowie.

Berno 25 czerwca. Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu pos. Stransky i tow. przedłożyli wniosek nagły w sprawie wyboru komisji, złożonej z 18 członków, któraby jeszcze w bieżącej sesji przedłożyła projekt ustawy w sprawie zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu na następujących podstawach: Prawo wyborcze ma być jak najbardziej rozszerzone i przyznane wszystkim klasom ludności. Wszystkie przywileje wyborcze, a szczególnie wielka własność, Izby handlowe i prawo głosu wirylnego, mają być zniesione. Liczba posłów ma być rozdzieloną na poszczególne okręgi, odpowiednio do ilości ludności i narodowości mieszkańców tak, aby Sejm był rzeczywistym wyrazem stosunku narodowościowego obu narodów.

Polityczne i wyborcze agitacje z ambony mają być z urzędu uważane jako czyny karygodne.

Wybory do Rady miejskiej we Lwowie.

Lwów 25 czerwca. Wczoraj po południu odbywały się w dalszym ciągu wybory uzupełniające 5 członków Rady miasta. Głosowało 2532 wyborców. Na listę miejską głosowało 1898, miała być jednak bardzo kresłona. Skrutynjum rozpocznie się dziś.

Spory Słowienców w Krainie.

Wiedeń 25 czerwca. Prezydent Krainy baron Hein przybył tu wczoraj i odbył po południu z drem Koerberem konferencję, na której złożył obszernie sprawozdanie w sprawie położenia, wywołanego obstrukcją grupy pos. Sustercicza w sejmie krainy. Decyzji wczoraj nie powziął. Prezydent Krainy powraca do Lublany, celem konferowania jeszcze raz z miarodajnymi czynnikami.

Choroba króla Edwarda.

Londyn 24 czerwca. Oficjalny biuletyn, wydany dziś o stanie zdrowia króla, opiewa: Król zachorował na perityphlitis. Pacjent miał się ostatniej soboty tak dobrze, że można się było spodziewać, że koronacja będzie się mogła odbyć w oznaczonym czasie. Wczoraj wieczorem stan jego tak się pogorszył, iż dziś okazała się konieczność operacji. — (Perityphlitis jest to zapalenie kiszki ślepej).

Londyn 25 czerwca. Wczoraj po południu wydano następujący biuletyn o stanie zdrowia króla: O godz. 2 po południu wykonano w pałacu Buckingham operację z powodzeniem. Przecięto wielki absces. Stan zdrowia króla, który dobrze zniósł operację, jest zadowalniający.

Londyn 25 czerwca. Biuletyn wydany wieczorem 6:40 o stanie zdrowia króla opiewa: Stan króla jest zadowalniający. — Król doznał z powodu operacji wielkiej ulgi.

Londyn 25 czerwca. Biuletyny oficjalne o chorobie króla Edwarda nie mówią prawdy. Król chory jest na raka. Lekarze uważają go za straconego. Są oni wobec choroby bezsilni, mogą jedynie odwlec katastrofę na kilka tygodni lub miesięcy.

Londyn 25 czerwca. Straty materialne, jakie ludność Londynu poniesie z powodu odroczenia koronacji są olbrzymie i sięgają milionów.

Londyn 25 czerwca. Arcyksiążę Franciszek Ferdynand wraz ze swoją żoną opuścił dziś rano Londyn udając się z powrotem do Austrii. Przedstawiciele innych dworów europejskich rozjeżdżają się jutro.

Londyn 25 czerwca. Izba wyższa. Na pytanie o stanie zdrowia króla oświadczył lord Salisbury. Wszystkiem, co możemy uczynić, jest z naszej strony nadzieja, że będzie lepiej, i modlitwa do Boga, aby król najrychlej wyzdrowiał. Jest dla nas pociechą, że najwybitniejsi chirurdzy wydają zadowalniający sąd co do dalszego przebiegu choroby króla. Operacja bardzo poważna udała się szczęśliwie. — W najlepszym razie upłynie jeszcze kilka tygodni, zanim król będzie mógł wrócić do swoich zwykłych zajęć.

Londyn 25 czerwca. Rada miejska uchwaliła na wczorajszym posiedzeniu jednogłośnie rezolucję, wyrażającą życzenia królowi, by jak najrychlej powrócił do zdrowia. Wszystkie uroczystości z okazji koronacji odwołane. Robotnicy pracują nad usunięciem wspaniałych dekoracji. Mimo choroby króla odbyło się zapowiedziane na wczoraj wieczorem przyjęcie obcych księżąt i posłów, jakoteż ciała dyplomatycznego.

Biskup anglikański Londynu otrzymał oficjalną wiadomość o zastąpieniu króla właśnie podczas próby jeneralnej ceremonii koronacyjnych i zawiadomił o tem natychmiast zgromadzonych

parów i dygnitarzy. Po modlitwie na intencję króla wszyscy się rozeszli.

Londyn 25 czerwca. Biuletyny o stanie zdrowia króla postanowiono wydawać codziennie o 7 rano i g. 11 wiecz.

Z klubów sejmowych.

Lwów 24 czerwca. W klubie autonomicznym omawiano wniosek pos. Cieleckiego, w którym domaga się, by wobec powszechnie znanego pogorszenia stanu ludu rolniczego mniejszej posiadłości, Sejm wezwał Wydział krajowy do zwołania ankiety, w celu zastanowienia się nad środkami dla zaradzenia złemu.

W klubie rolniczym podnoszono obecny stan finansowy krajowy i potrzebę ostrożnego budżetowania. Pos. Władysław Krainyński zgłosił wniosek o wezwanie Wydziału kraj., aby przedłożył sejmowi plan gospodarki finansowej na okres do r. 1910, t. j. do chwili, kiedy ukończono zostanie prawo propinacji.

Wczoraj wieczorem obradował klub demokratyczny. Na posiedzeniu omawiano projekt Wydziału krajowego o biurach pośrednictwa pracy. Następnie pos. Buynowski zgłosił wniosek o zmianę ustawy drogowej w tym kierunku, aby prestatje w naturze zostały zmienione na dodatki do podatków bezpośrednich.

Wybór rektora.

Lwów 24 czerwca. Dziś przed południem odbył się wybór rektora tutejszego uniwersytetu. Wybór padł początkowo na profesora dra Stanisława Starzyńskiego, ponieważ jednak dr Starzyński z powodu zajęć połączonych z mandatem posła do Rady państwa, wyboru przyjąć nie mógł, wybrano rektorem na rok przyszły prof. dra Władysława Ochenskowskiego.

Odroczenie koronacji.

Londyn 24 czerwca. Biuro Reutersa donosi: Koronacja króla została z powodu choroby króla na nieograniczony czas odroczonej.

Ceny targowe z dnia 24 czerwca.

Ceny za 100 kilogramów:

Pszenica krajowa od 19:80 do 20:30 kor., pszenica węgierska od — do —, żyto krajowe 16:20 do 17:50, żyto węgierskie od — do —, jęczmień od 15:40 do 16—, owies z opłatą akcyzową od 17:20 17:80, groch od 18— do 26—, tatarska od 14— do 18—, proso od 10— do 11:50, fasola od 14— do 16—, jagły od 18— do 24—, siano od 7— do 8:40, słoma od 5:40 do 6—, konieczyna od 8— do 9—, ziemniaki za hektolitr 4— do 4:80, jaja za kopę od 2:40 do 2:80, masło za kilogram od 1:40 do 1:80, masło za garniec od 5— do 6—, spirytus na 95° Tralesa za hekt. od — do 178—, Okowita na 75° od — do 138—, Kukurydza za 100 klgr. od — do 13:80 Kapusty świeżej w głowach za kopę od — do —. Wyka za 100 klgr. od — do —. Konieczyna nasienna za 100 klgr. od 100— do —.

Kursy telegraficzne.

Wiedeń 23-go czerwca. (Giełda popoł.) — Godzina 3— Marki 117:30, Renta majowa 101:65, Węg. renta koronowa 97:85, Akcje austr. zakładu kredyt. 679:75, Akcje węg. 694—, Akcje Anglobanku 275:25, Akcje Uniobanku 540—, Akcje Länderbanku 420:25, Akcje kolei państw. 706:25 Lombardy —, Akcje fabryk broni 333—, Akcje tytoniowe 294—, Akcje Alpiny 401:25 Losy tureckie 108:25, Ruble 253—.

Cukier (spokojnie) 17:10, spirytus (niezmieniony) 57:80 nafta niezmienniona.

Uspობienie: Z powodu realizacji tendencja słabsza. Koleje państwowe lepsze.

Berlin 23-go czerwca. (Giełda wieczorna). Austriackie Akcje kredytowe 215:40, Towarzystwo dyskontowe 186:40.

NADEŚLANE.

Osoba z językiem franc. mogąca przez czas wakacyj przygotować panią do egzaminu z rachunkowości kupieckiej poszukuje umieszczenia. Zgłoszenia: S. S. 100 poste restante Kraków. 4616

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy raczyli wziąć udział przy odprowadzeniu zwłok ś. p. Sabiny z Dziedziców Korneckiej, jak również wszystkim tym, którzy okazali nam swoje współczucie przy stracie nieodzwołanej siostry i żony, składają na tej drodze serdeczne „Bóg zapłać“.

Siostry wraz z mężem i dziećmi.

Pensjonat

dla jakających, niemych i niedołączonych dzieci
Leona A. B. Stępowskich.

Metoda własna, 15-letnia praktyka. Dzieci mogą być umieszczone na stacji. Zgłaszać się można od 2—4. Adres: Leon Stępowski, ul. Długa 1. 13 II ptro. 4617

Kompletne wyprawy kuchenne poleca głównie **W. HALSKI**

Handel żelaza — Kraków — Sukiennice.

Z dniem 1 czerwca zaprowa-
dziliśmy w naszej agencji też
dział księgarski.
Mamy wybór książek na składzie
i przyjmujemy zamówienia
nawszelkie dzieła naukowe
i literackie. 4555
Abonament i sprzedaż pism
jak dotychczas.

Polecamy się pamięci Szan. Publiczności
Główna Agencja
Dzienników i Ogłoszeń oraz Księgarnia
J. Hopcasa i A. Salomonowej
w Krakowie — plac Maryacki Nr. 2.

Skład ram i obrazów
E. LEICHT
w Krakowie, ul. Pijarska 19
(przy bramie Floryańskiej).
Wszelkie zamówienia i reperacje w tym
dziale wykonuje bardzo tanio. 4374

Na śluby
wynajmuję najtaniej remizy i po-
wozy na chrzty i wycieczki, oraz
parówki do pogrzebów. **P. Gu-
zikowski Grzegórzki 41,**
Telefon Nr. 336. 4006 2 0

Willa Wagner
w Bystrej.
Jeszcze 2 piękne letnie mieszka-
nia parterowe
składające się z 2 pokoi i kuchni, kom-
pletnie urządzone, zaraz do wy-
najęcia: Blizsza wiadomość z grze-
czności u firmy Reim i Spółka Kraków,
Rynek L. 37. 4557 3 3

Chleb dla swoich.
Handel korzenny z restauracją, wy-
szynkiem i trafiką, dobrze się rentują-
cy, w śródmieściu, jest pod korzystnymi
warunkami do sprzedania. Wiado-
mość w Administracji "Gł. Narodu".
4485 3 3

FARBE
bursztynowo-olejno-lakierowa
firmy O. Fritze
uznaną jako najlepszy środek do
lakierowania podłóg, nieprześci-
gniona co do trwałości, wydatno-
ści i połysku, bardzo łatwa do
użytku, wysychająca w przeciągu
6 ciu godzin.
Glazurę bursztynową
do podłóg
od znanej firmy L. Marx, Gaaden,
nadającą farbę i połysk za jednym
pociągnięciem
**Farbę spirytusowo-
lakierową**
wysychającą w przeciągu jednej
godziny 4450
Farby olejne do podłóg
Masę francuską do posadzek
polecają
Reim i Spółka
Kraków, Rynek 37.

Dom murowany
z ogrodem 898 m.², nadającym się do
budowy, w Bochni przy ulicy Kra-
kowskiej w blizkości gimnazjum do
sprzedania. Wiadomość u p. K.
Skotnickiego ul. Poselska 8, Kraków.
4478 4 6

NEURALGIE,
Bóle głowy, Neurastenie,
Hysterye, wszelkie choroby
nerwowe, ustępują bezwzłó-
cznie po użyciu **Pigułek Anti-
Neuralgicznych Dra Croalor**
75, rue de la Boétie, Paris.
Wymagać prawdziwych z
pieczętką Związku Fabry-
kantów. Cena 3 franki za
pudełko. — W Krakowie:
w aptekach PP. Wiszniew-
skiego, Redyka, Mikuckiego i J. Macu-
dzińskiego. 144 36 27

MIESZKANIA
przy ul. Karmelickiej L. 46 w Krako-
wie, od 1-go lipca br. do wynajęcia.
Parter: 3 pokoje, przedpokój i kuchnia.
I piętro: 4 pokoje z balkonem, przed-
pokój, gabinet, łazienka i kuchnia. —
Wiadomość na miejscu. 4480 4 4

Zakład naukowy żeński
(pensjonat) 8-mio klasowy z osobnym
kursem wyższym uzupełniającym
w Krakowie, ulica św. Jana L. 15,
przyjmuje wpisy i udziela informacji przed wakacjami do 15-go lipca
zaś później od 20-go sierpnia.
Nauka rozpoczyna się w Pensjonacie 9 września, na Kursie wyższym
15-go października b. r. 4527 5 10
L. Niewiadomska. H. Strażyńska.

BAZAR KRAJOWY W KRAKOWIE
róg Rynku główn. i ul. Brackiej L. 20
POLECA
Naczynia kuchenne kamionkowe z Fabryki
Poremskiej pod Krakowem,
Wyroby z kraj. szkoły w Jaworowie
jako to: **Łyżki kuchenne,**
Wałki do ciasta,
Młotki do mięsa. 4391 2 0
XII

Mleczarnia w Porąbce Uszewskiej
poszukuje stalego odbiorcy
na całą produkcję masła de-
serowego do 1 października 1901,
po 2 Kor. loco Słotwina lub 5-kg. pa-
czkach po Kor. 2-30, od 1 października
nauka nowa umowa. Dostawa za kon-
traktem i kaucją. Józef Mleczko Po-
rąbka Uszewska 104. 4570 2 3

Całe pierwsze piętro
w całości lub częściowo do wynajęcia
w rynku głównym L. 8 od 1-go paź-
dziernika. Ośm pokoi, przedpokój, ku-
chnia, ewentualnie łazienka. Wiadomość
u stróża. 4589 2 6

Clayton & Shuttleworth
w Krakowie, Rynek gł. L. 34,
polecają na obecny sezon:
Oborywacze, Plewniki wszelkich systemów, Kosiarki do
gazonów, Kosiarki stalowe do łąk Wood'a, Grabiarki
do siana Tiger amerykańskie i Hollingsworth, Prasy do
siana, Żniwiarki i Żniwiarko-wiązaki.
Cenniki za darmo i oplatnie. 4333 4 8 7

Aptekarz Thierry (Adolf) LIMITED
Prawdziwa Maść babkowa
jest najsilniejszą maścią wyciągającą, przez szybkie
działanie i gruntowne oczyszczenie leczy i usmierza
bólę nawet w najdawniejszych ranach, oraz usuwa
przez zmiękczenie rany nie potrzebne obce ciała
różnego rodzaju, które się do niej dostały.
Otrzymać można we wszystkich aptekach. Poczta
opłatnie 2 słoiki 3 Kor. 50 hal.
Apotheker Thierry (Adolf) LIMITED
in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn. 379
Wystrzegać się należy naśladowań i uważać na po-
słoiuku wypalony znak ochronny i firmę.
wyższy na każdym

Ostatnie 5 dni
trwać będzie
WYSPRZEDAŻ
całego zapasu towarów
z powodu zwinięcia handlu
pod firmą
W. KŁOSIŃSKI, Floryańska L. 6.
Towary pozostałe sprzedawane będą po-
niżej cen fabrycznych. 4093 0 9

Zakład Pogrzebowy Jana Wolnego
jedyny na Kraków, posiadający własny wyrób trumien.
Główny zakład pogrzebowy i fabryka przy ul.
św. Tomasza L. 4, tuż przy Placu Szczepańskim
Telefon Nr. 331. 4371
Filia znajduje się przy ulicy Kopernika L. 6.
Zakład urządza pogrzeby od najwspanialszych do
**najskromniejszych po cenach nader umiarkowanych, jak rów-
nież urządza takowe na spłaty w ratach miesięcznych.**
Zakład pośredników żadnych nie utrzymuje i nie wysyła.

Chłopczyk
ładny, zdrowy, blondyn, trzech
letni, sierota ubogiej matki, upra-
sza aby jaka chrześcijańska rodzina
przyjęła go na wychowanie za swoje.
Marya Szczurek w Bochni przy
ulicy Rzeźnickiej.

MEBLE
sa do sprzedania w realno-
ści pod L. 38, ul. Karmelicka
na parterze. 4585 2 3
K. ROMAN, FRYZYER
Kraków, Szewska 21,
poleca się P. T. Publiczności.
4376 0 0

znakomity środek do tuczenia swin.
Porkin 1/2 kg. paczka, do karmy na 10
dni dla 30 swin, wielki wynik.
Porkin dla swin niechęcych żreć.
Porkin dawać w czasie tuczenia swin.
Porkin dla organizmu bardzo pożyteczny
Porkin przeciw bieguncie, niestrawności.
Porkin pobudza gruczoły do wydziela-
nia śluzu, stąd lepsze trawienie.
Porkin ulepsza mięso, czyni je miękkim,
delikatnym, bledszem, dodaje smaku.
Porkin zapobiega schudnięciu.
Porkin przez przyspieszenie rozwoju,
tuczenia i utrzymanie zdrowia, opła-
ca się stokrotnie.
Porkin 1/2 kg. paczka 1 kor., 4 paczki
na próbę franco 4 kor.

**Środek wzmacniający i po-
żywny dla koni, bydła, osłów,
owiec, drobiu itd.**
Prospekty i przepis użycia bezpłatnie.
Paczka 1/2 kilo 1 korona, 4 paczki na
próbę franco 4 korony.
**Fabryka, Wiedeń, IX, Bleicher-
gasse Nr. 6**
SKŁADY: Andrzejchów Józef Lewiński;
**Chabówka Maurycy Schwarc; Chybił Ja-
ków Mechner; Czerniowce Schmidt i**
Gilnany S. Ungar; Jazłowiec A. Babicza;
**Fonten; Dziedzię Bracia Nitsch; Kal-
wary Jakób Aftergut; Kęty St. Ha-
lalek; Kimpolung Wolf Landmann; Kra-
ków Fr. Zopoth & Comp.; Reim i**
Spółka, pod czarnym psem; Lwów Piotr
Mikolaseh, Alojzy Hübner; Lmanowa
Samuel Schnür; Leżajsk Henryk Kijas,
**Milówka B. Geller; Maków Eug. Glatt-
mann; Medenice M. Kris; Mikulince J.**
Menczu; Nowy Sącz A. Krawczyński;
Nowy Targ J. Mostbaum; S. Teichner;
Oświęcim Fr. Matyszkiewicz; Przemyśl
Selig Ehrmann; Radzicechów Alfred von
**Mehoffer; Rymanów Marceli Nadziakie-
wicz; Rzeszów Markus Munderer; Stryl**
**Abraham Haeker, Tarnopol M. Ostrow-
ski; Tarnów M. Gans; Turka Henryk**
Arzt; Wadowice Jan Pohl; Wylkowiec
**Maks Zins; Zbaraz Krzysztof Zachary-
asiewicz. 2696 27 40**

Folwark Zalesiany
obejmujący 156 morgów, w tem 120
mrg. ornej ziemi w kulturze, 10 mrg.
lasu, 9 mrg. łąk, 15 mrg. pastwisk i 2
mrg. ogrodu. Oddalony o 1 km. od go-
ś inea rządowego. Położenie pól równe.
W blizkości miasteczek Łapanowa i
Gdowa, gdzie jest mleczarnia spółkowa,
wraz z inwentarzem żywym i martwym,
od 1-go lipca z powodu słabości wła-
ściciela do sprzedania. Pośredni-
ctwo wykluczone. Adres: Zalesiany p.
Gdów, Obszar Dworski. 4507 5 5

WILLA
składająca się z 5 pokoi, ogrodu owo-
cowo-warzywnego i stajni, oddalona
od Krakowa 4 km. a od stacyi kolei
o 15 kroków, jest do sprzedania
lub rocznie do wydzierżawienia. Bliz-
szych wyjaśnień udzieli Paweł Kola-
kowski ul. Sławkowska 29. 4586 2 3

Poszukuje się zdolnego
Pomocnika jubilerskiego
Tadeusz Czaplicki
Kraków, Floryańska L. 1.
4582 2 3
Młoda wdowa
znająca białe szycie, poszukuje umie-
szczenia jakoto do zarządu domu, do
dzieci lub pielęgowania chorych. 4590
Wiadomość w Adm. "Głosu Narodu".

Do sprzedania
z powodu wyjazdu: Stare dywany per-
skie i tureckie, tanie szafy na suknie,
kanapy, różko żelazne dziecinne z ma-
teracjami, kosze na kwiaty, krzeselka
dziecinne, gorsze sprzęty domowe, ku-
chenne i piwniczne, stare lustra, piecyk
żelazny, Lodownia duża sklepowa za
10 złr., przy ul. Szewskiej 22. I piętro.
4599 2 3

Do parcelacyi
92 mórg ziemi pruchnicznej osuszo-
nej, obsianej w połowie trawami, w po-
łowie owsem, gorczycą, prosem i zie-
mniakami, bez budynków po 200 złr.
za mórg, oraz 54 morgi, w czem
15 roli, 1 mrg zagajnika, reszta zaś
pastwiska i łąki, bez budynków, po
110 złr. za mórg do sprzedania
w okolicy lesistej, 2 kmtr. od stacyi
kolei między Słotwiną a Tarnowem.
Na hipotece może zostać 7.225 złr. na
obu posiadłościach. — Blizsza wiado-
mość Dział inseratowy "Głosu Narodu".
4577 2 0

Błaga o litość
staruszka 84 lat licząca, wdowa po we-
teranie z roku 1831, mająca przy sobie
nieuleczalnie chorą córkę, o wspomo-
żenie jakimkolwiek datkiem.
Łaskawe datki na ten cel przyjmuje
Administracja "Głosu Narodu" Kraków
ulica św. Jana Nr. 3. 3170

Wspaniała
Rezydencya Pańska
przy stacyi Słotwina
jest dawna słynna siedziba hr. Żeleń-
skiego, składająca się z pięknego pa-
łacu o 20 pokojach, z 15-tu innymi
użytkowymi budynkami, wszystko do-
breż utrzymanie, w środku wspaniałego
40 morgowego starego parku z 10 cio
morgowym stawem zarybionym, oraz
częścią gruntu ornego
do sprzedania lub zamiany
na mały folwark lub kamienicę w mie-
ście, gdzie gimnazjum. Dochód suchy
6.000 koron. Nabywca może sprzedać
zaraz zapasy inwentarza browarnianego
wartości szacunkowej 25 000 koron. —
Zgłoszenia przyjmuje i objaśnia udziela
z grzeczności p. Jan Strycharski, Adm.
"Głosu Narodu". 4424 3 5

ARBENZ'A BRZYTYNY SZWAJCARSKIE
z ostrzami do zmiany,
są sławne w świecie ze swej do-
broci, ostrości i bezpieczeństwa,
a najtańsze jakie dotąd oferowano.
Ponieważ najlepsze, zatem naj-
tańsze. — **Wszelka gwarancja,**
tysiące świadectw. Uważać na
markę fabryczną "A. Arbenz
Jougne", do sprzedaży w le-
pszych handlach — en gros w
fabryce Ad. Arbenz Lausanne (Schweiz).
3526 9 26

Brzytwy i noże do odgniotków firmy
A. Arbenz'a do nabycia w handlu bro-
ni S. Pieleckiego we Lwowie.

Kanarki
prawdziwe harceńskie
pilne śpiewaki z miłą mo-
dulacją głosów, sprzedaje
po 4, 6, 8 i 10 złr. za sztukę.
Wysyłam także pocztą do
każdej miejscowości za za-
liczką lub też za poprzednią gotówką
z poręczeniem wartości i nadejścia
zdrowych, 6 dni próby, a w razie
niezadowolenia wymiana, lub zwrot
pieniędzy. 3926 0 10
Hodowca prawdziwych harceńskich
kanarek
J. SZUFA, Kraków, Floryańska 33.

Nakładem księgarni katolickiej
Dra Wł. Miłkowskiego
w Krakowie
Rynek 30, Telefonu Nr. 418
wyszło świeżo dzieło p. t.
KS. BROGLIE.
Reakcja

przeciw Pozytywizmowi
z oryginału przełożył

Edward Jędrzejowicz
długoletni Poseł
Członek Wydziału krajowego,
str. 263 w 8-ce.

Cena egz. w eleganckiej oprawie
3 Kor., a z przesyłką pocztową
o 50 hal. więcej. 4363

W dniu 30 czerwca 1902 r.
w Pałacowicach we dworze przy Zato-
rze odbędzie się

dobrowolna wysprzedaż
większej ilości bydła różnego gatun-
ku, koni, wozów i wszelkich przyrzą-
dów rolniczych. 4603 1 3

Sluchacz IV r. filozofii

poszukuje lekcji na wsi. Zgłoszenia
pod „Pedagog“ poste restante Kraków
za okazaniem kwitu inseratowego.
4608 1 3

Antoni Schulz
w Krakowie, ul. Szewska 18
poleca swe dobre i naturalne
Oedenburskie Wina
białe po 50, 65, 75 ct. i 1 złr. bu-
telka; czerwone po 55, 65, 80 ct. i
1 złr. butelka. 4671 3 10
W beczkach znacznie taniej.

Potrzebny chłopiec do praktyki

do handlu delikatesów w wieku 14 lat
z ukończoną 3 klasą gimn. Pierwszeń-
stwo mają zamiejscowi. — Wiadomość
w Administr. „Głosu Narodu“. 3610

Pensjonowana Nauczycielka
szkoły wydziałowej, (córka emigranta
i wielkiego patrioty Wyhowskiego,
poległego w r. 1846 pod Gdowem), po-
siadając prócz egzaminu z grupy języ-
kowej i matematyczno-przyrodniczej ta-
kże biegłość jęz. francuskiego i muzyki,
znajomość jęz. rosyjskiego, buchalterii,
śpiewu, robót ręcznych, gospodarstwa
oraz chlubne świadectwa 27-letniej gor-
liwej służby szkolnej, pragnie — celem
wspierania swej podupadłej rodziny —
objąć miejsce ochmistrzyni lub udzie-
lać lekcji w mniejszym mieście. Adres:
Marya z Wyhowskich Ludwikowska
nauczycielka w Bochni. 4614 1 3

Dnia 9 lipca b. r.
odbędzie się

LICYTACYA
na budowę nowej plebanii
w Zawadzie.

Suma uchwalona 11.000 koron.
Warunki budowy przejrzeć można
w Urzędzie parafialnym w Za-
wadzie p, Dębica. 4613 1 1

Płyn
przeciw poceniu
się nóg.

Po jednym użyciu usuwa wy-
dzielinę potną i z potu po-
wstałe odparzenia.

Wysyła opłatnie za nadesła-
niem przekazem kor. 1.40 h.

Jan Michnik w Bochni.

Za zaliczką wypada drożej.
4593 2 20

Ck. Sąd powiat. w Kalwarii

przyjmie od 1 lipca br. **dyeta-
taryusza** z ładnem pismem,
obrazionego dokładnie z ma-
nipulacją sądową, za wynagro-
dzeniem miesięcznem 55 Koron.
4611 1 3

Dla przejezdnych poleca w wielkim wyborze najtaniej

**Kufarki, Torby i Necesery z przyborami, Torebki
z rzemykami i bez, Rzemyki do pleców, Parasole,
Parasolki, Laski, Kalosze,
Przybory toaletowe, Papierosnice,
Portmonetki, Portfele, Woreczki,**
A. Froncz w Krakowie,
Floryańska 17.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić Szanow. Panów Architektów,
Budowniczych, Inżynierów, Instytucje Techniczne i P. T. Publiczność iż
ZAKŁAD RZEZBIARSKO-KAMIENIARSKI
pozostający dotąd pod firmą **Piotr Kozłowski i Michał Szczyr-
buła** z powodu śmierci śp. M. Szczyrbuły, nadal prowadzony będzie pod firmą
PIOTR KOZŁOWSKI
PIOTR CEKIERA i A. SZCZYRBUŁA
w Krakowie, przy ulicy Pawiej Nr. 10.

Podjmując się wszelkich robót w zakres ten wchodzących jako to
Roboty budowlane: cokoły, portale, schody, fasady kamienne, **Ro-
boty kościelne:** ołtarze, ambony, balustrady, kropielnice, posadzki
i t. p. roboty, **Grobowce** familijne, pomniki, postumenta, figury, tablice
pamiątkowe z napisami, z rodzimych marmurów, granitów i piaskowców,
tak z własnych łomów, jakoteż ze spr. wadzonych.

Wszelka gwarancja za czas, dobroć materiału i sumienne wykona-
nie. Na żądanie przesyłamy szkice kosztorysy i próbki.

Polecamy się nadal łaskawym względom
4308 2 3 **Piotr Kozłowski i Sp.**

Z PRUS

sprawdzaną drogą **WODE SELTERSKA** zastępuje w zupełności
woda polecana przez Tow. Lekarskie **alkaliczno siana**, zawierająca
części składowe, jak

WODA SELTERSKA
wyrobu fabryki pod firmą

K. Rząca i Chmurski w Krakowie
ulica św. Gertrudy L. 4. 4379 32 0

Do nabycia we wszystkich aptekach i drogueryjach.

Fabryka Towarów Glinianych
JANA Księcia LIECHTENSTEIN
w Unterthemenau koło Lundenburga

4394 3 24

poleca: Płyty mozaikowe i piękne klinkiery w uzna-
nym znakomitym gatunku, 10 milionów rocznej pro-
dukcji; rury kamionkowe, cegły klinkerową, rurki
drenowe, dachówkę falowaną, glazur. i matowe płyty
ścienne, cegły fasadową i dachówkę zwykłą.
Illust. cenniki gratis i franco. — Liczba robotników 700.

MARKA OCHRONNA.

Odnaczone na Wystawie krajowej w r. 1894
dyplomem honorowym e. k. Ministerstwa handlu.

Krajowe Towarzystwo tkackie
„PRZĄDKA“
W KRÓŚNIE

poleca Szan. P. T. Publiczności swego wyrobu
czyste lniane, sławne z dobroci, ręcznie tkane

Płótna Korczyńskie
od najgrubszych do najcieńszych web
o wzorze kostkowym i adamszkowym —
i Bieliznę stołową

oraz dostarcza kompletne i najtańsze
Wyprawy Ślubne.

Zamówienia nadsyłać prosimy wprost do **Krosna**, (poczta, telegraf
i stacja kolejowa w miejscu). — Próbki i cenniki na żądanie wysyłamy franco
odwrotną pocztą.

20%

przez cały miesiąc Czerwiec opuszczają będą
przy wszelkich towarach bławatnych z powodu
spóźnionego sezonu. 4340 8 8

Franciszek Szubert
Kraków, ul. Floryańska 17.

W dniu 1 lipca br. o godz.
11 przed południem odbędzie się
w c. k. Sądzie powiatowym w
Krakowie w biurze Nr. 11 (przy
ul. św. Jana L. 13)

Licytacja
realności dwupiętr.
z ogródkiem,

położonej w Krakowie przy ul.
Ogrodowej L. 6, lit. 1000 ks.
gr. gm. kat. Kraków.

Realność powyższa jest osza-
cowana na 82.959 Kor. Wadyum
wynosi 8 296 Kor. 4602 2 3

Pokoje kawalerskie

z meblami lub bez, pojedynczo lub ra-
zem do wynajęcia w Krakowie przy
ulicy św. Marka L. 8. 4615 1 1

Dla pensjonisty

lub osób potrzebujących spokoju poleca
się **realność** w Myślenicach 5 minut
od rynku, w pięknym położeniu, skła-
dającej się z domu budowanego o 4 rech
ubikacyjnych, budynku gospodarskiego
z bardzo pięknym cienistym ogrodem
owocowym, winnicą i jarzynowym. Do
tego w bliskości kawałek gruntu na
wyżywienie dwóch krów i prosiaka itp.
Adres: **Bugielski** w Myślenicach.
4606 1 2

Zdolny maszynista

egzaminowany, obznajomiony z wszel-
ką konstrukcją maszyn parowych i rol-
niczych oraz elektrycznych, z chlubne-
mi świadectwami, poszukuje posady. —
Wiadomość z grzeczności u WP. Dra
Chramca w Zakopanem. 4604 1 3

Mieszkanie letnie

składająca się z kilku czystych pokoi-
ków, kuchni i t. d., w pięknej górz-
stej okolicy jest **do wynajęcia**. —
Adres: A. Cinciała w Wiśle (Śląsk).
4607 1 3

Zimler i Spółka

Kraków, Rynek, Linia A-B.

MAGAZYN NOWOŚCI

POLECAJĄ
Przybrania do stroju sukien damskich, Weloniki,
Żaboty, Boa, Paski, Pończochy, Rękawi-
czki skórkowe i niciane, Chustki
himalaya, Halki, Aksamity,
Plusze, Hafty szwajcar-
skie, Wstążki.

Szczególniej zwracamy łaskawą uwagę na

Bluzki, znakomity
krój i wykończenie, Koronki,
przeszło 5.000 deseni, Matery jedwabne,
największy dobór kolorów, Gorsety, najnowszy krój,
Bekawiczki skórkowe z Grenobli, Parasolki.
Ceny konkurencyjne. 3969 8 6

ŻEGIESTÓW Zakład zdrojowo-kapielew
w Galicyi nad Popradą
Poczta, telegraf, kolej w mie.

Kapiele gazowo-wodne, błotne, hydropatyczne i rzeczne. — Pora kąpielow
20 maja do końca września. — Dwie restauracje. — Pensjonat z
utrzymaniem zależnie od pokoju od Kor. 8 dziennie.

Lekarz ordynujący **Dr. Tymoteusz Piotrowski**, asystent
akuszeryi, były sekundaryusz szpitala św. Łazarza.

Woda Żegiestowska, najsilniejsza szczawa żelazista znajduje
wszystkich składach wód mineralnych. —
spekta i wyjaśnienia przesyła na żądanie odwrotną pocztą. 4045

**Zarząd Zakładu zdrojowo-kapielewog
w Żegiestowie.**

Mniatek 550 mgr w równinie pr-
szosie, 3 klm. od kolei od dwóch mia-
z zasiewami i inwentarzem, budyń
murow., do sprzedania lub wydzier-
wienia. Z. A. X. Tarnów. 4609 1

W handlu Jakóba Polak
i Syna w Jasle znajdzie zaraz mieje

chłopiec do praktyki

wieku 13-14 lat i ukończona 2-ga gi
lub 8-ma wydziałowa. 4605 1 4

ZGUBIŁO

wychodząc ze sklepu B era w Suk
nicach między godz. 12 a 1 w połud
d. 23 czerwca **5 kuponów** Ban-
kredyt. ziemskiego we Lwowie, 1
200 Kor. a 4 na 40 Kor. Ostrzeżę
przed nabyciem takowych. — Rzetel-
znalazca. zechce je złożyć za stoso-
nem wynagrodzeniem w c. k. Dyrek-
cji Policji w Krakowie. 4612 1 2

KONIAK

flaszeczkę kieszonkową po
30 centów

KONIAK znakomity
Meuków & Co

1/1 but. 3 złr. 1/2 but. 3 złr. 1-50

poleca 4502

ED. KLIMEK
w Krakowie.

Rok założenia 1844.

Magazyn Dzieł Sztuk

Z. Kutrzeba

Kraków, ulica Wiślna L. 1.

Największy wybór

obrazów, rycin, fotografii, oleodrukó

Reprodukcy dzieł A. Böcklina

i wszystkie najnowsze

Ramy i oprawy obrazów

od najtańszych do najwykwintniejszych.

Szczególniej poleca się **ramy** wyrob

krajowego. — Zamówienia z prowiz-

uskutecznią się odrocznie. 438

WDOWA BEZDIETNA

po wyższym urzędniku przyjmuje **pa-**

nienki uczęszczające do szkół wy-

szych i niższych na mieszkanie, z

łem utrzymaniem. Nowy fortepian

domu oraz konwersacja francuska

niemiecka. Ul. Wojczyńskiego L.

parter na lewo (przeziwna z Krup-

kiej na Rajska. 4341 7